

GRAIUL ROMÂNESC

ORGAN AL SOCIETĂȚII
GRAIUL ROMÂNESC

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CALEA VICTORIEI, 33, ETAJUL I
(CASA FRASCATTI)

IEȘIE LUNAR SUB SUPRA-
VEGHEREA UNUI COMITET

ABONAMENTUL ANUAL LEI 100
IN STRĂINATATE INDOIT

ANUL V, No. 8—9—10.

AUGUST, SEPTEMBR, OCTOMBRIU, 1931

CUPRINSUL:

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA PRO-
PRIETĂȚII ÎN DOBROGEA NOUĂ

de C. Brânzeiu

INSEMĂNĂRI:

N. M. POPP. O țară ospitalieră: Albania

v. ch.

EM. PANAITESCU. Prin satele Românilor din
Istria. Mărturia unui călător.

m.

Congresul «Astei» și chestia Românilor din Secuime.

m.

Schimb de decorații între România și Albania.

m.

Unde duce iredentismul bulgar?

n. n.

Prescurtare în limbile franceză, italiană, ger-
mană și engleză.

PREȚUL LEI 30

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI

Banca Românească

Str. Smârdan.

Articolele, revistele și ziarele în schimb precum și orice fel de informațiuni în legătură cu redactarea revistei se adresează d-lui SIMION C. MÂNDRESCU, Str. Paris No. 29, București III, iar cererile de abonamente, abonamentele și tot ce se referă la administrarea ei: Calea Victoriei 33, Etajul I (Casa Frascatti)

C I T I Ț I :

Ziare ale Românilor de peste hotare :

„NĂDEJDEA“ Ziarul partidului român din reg. S. H. S. Vrsac (Vârșet)

„AMERICA“ Cleveland, Ohio (U. S. A.)

„TRIBUNA ROMÂNĂ“ Detroit, Michigan (U. S. A.)

„STEUA NOASTRĂ“ New-York (U. S. A.)

Reviste despre Românii de peste hotare :

„GRAIUL ROMÂNESC“

Strada Paris No. 29, București III

„PENINSULA BALCANICĂ“ Căsuța poștală 328, București

„REVISTA MACEDO-ROMÂNĂ“ Strada Paris No. 22, București III

Ziare : „APĂRAREA“, București

GRAIUL ROMÂNESC

ORGAN AL SOCIETĂȚII „GRAIUL ROMÂNESC”

ANUL V, No. 8—9—10.

AUGUST—SEPTEMBRIE—OCTOMBRIE 1931

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA PROPRIETĂȚII ÎN DOBROGEA NOUĂ

de Constantin Brânzeu

Problema, care s'a pus Statului român, odată cu starea de lucruri nou creată în urma războiului mondial, a cuprins și chestia minorităților sale aflătoare în cadrul Statelor vecine.

Minoritatea etnică românească situată în Peninsula Balcanică după războiul mondial, a avut a suportă regimuri diferite, drept urmare a concepțiilor politice și administrative ale Statelor respective care o înglobau.

Față de sistemul schimbului de populație între Grecia, Turcia, Bulgaria, Jugoslavia, Statului român îi reveni obligația să ia măsurile corespunzătoare în ce privește minoritatea sa aflătoare pe pământurile Macedoniei din timpuri imemorabile.

Prefacerile din decursul timpurilor, au adus fragmentul de populație romanică, urmaș direct al neamurilor traco-ilirice, să se vadă nevoit a-și strămuta resturile vieții și ocupațiile îndătinat pe solul țării mame întregite.

Evident, nu se poate face acest lucru fără să se țină seamă de condițiunile de traiu și mediu în care dăinuise atâtea veacuri poporul român-macedonean. Pe cât cu puțință acest postulat a format criteriul călăuzitor în aducerea și plasarea refugiaților români în Balcani.

Regiunea Cadrilaterului, revenită României după încheierea războiului greco-turc, oferă cele mai corespunzătoare condițiuni de plasare elementului român macedonean.

Starea psihologică însă a Statului bulgar, de sub a cărui stăpânire fusese eliberată porțiunea de teren întregitoare a vechei Dobrogei, a devenit pe nedrept surscitată în urma acestui fapt, dând astfel loc la o serie de neajunsuri și fricțiuni dăunătoare bunului echilibru al ordinei între România și Bulgaria.

Motivele cu totul nejustificate, grație cărora Statul bulgar menține o continuă stare de efervescentă mai ales la granița sudică a Dobrogei, au fost expuse de ne-numărate ori opiniei mondiale. Tot de atâtea ori i s'a demonstrat Statului vecin inutilitatea oricărei agitații, ba din contră însuș Statul bulgar are prilejul să constate răul imens ce decurge pentru buna viețuire a populației și pentru principiul păcii în sine.

Din alimentarea acestei stări de desacord nu lipsesc contribuțiile patrioților bulgari, cari în furia lor șovină, nesocotesc adevărul istoric, nelipsind de multe ori chiar intervenția oamenilor de cultură, profesori și literați.

Cu o pornire absolut nejustificată, acești oameni pun în circulație pe calea publicității, în manifestări culturale, șezători, audții, idei necontrolate ce au darul de a menține în opinia respectivă o stare de falsă înțelegere a faptelor și a trecutului.

Aportul României în consolidarea Statului vecin, partea de contribuție a armatei românești la obținerea libertății și independenței Bulgariei, ajutorul de ordin cultural pe care l-a primit Bulgaria de pe pământul României în perioada ei de renaștere, sunt cu totul ignorate.

În fața acestor stări de lucruri și motivați mai ales de atitudinea neschimbată a guvernelor dela Sofia, față de starea de agitație și de insurecție în care este ținută populația bulgărească din Cadrilaterul românesc, vom face o expunere privitoare la trecutul administrativ al acestui ținut, cu referire în deosebi la orânduirea economică și mai ales având în vedere « *organizarea proprietății din Dobrogea nouă* ».

* * *

Exodul poporului român macedonean a determinat sferele conducătoare din România să ia măsuri de colonizare. Avându-se în vedere predispozițiile acestor congeneri, felul lor de viață, ocupațiile lor, terenul cel mai prielnic de plasare îl oferă Cadrilaterul dobrogean. O afinitate etnografică există prin excelență între felul de viață al acestor oameni și solul dobrogean, caracterizat prin aceleași elemente fizice asemănătoare locurilor părăsite prin vitregia soartei.

Neajunsurile îndurate de emigranții români sunt pe măsură de orice închipuire. Bruscați pe proprietățile lor de baștină, forțați să plece pentru a se plasa în gospodăria lor, refugiații schimbului de populație între Statele balcanice, Arc-mâni, au plecat lăsându-și toată agoniseala pradă risipei.

Din cele mai vechi timpuri, istoria a cunoscut emigrări și colonizări; motivele determinante în emigrările și colonizările de după războiul mondial sunt de ordin economic, servindu-se scopuri etnice politico-naționale.

Principiul naționalităților care s'a afirmat în chip viguros în ultimul timp, a adus la crearea de State noi, naționale, ieșind la iveală tendințele din ce în ce mai manifeste de a-și popula teritoriile cu o populație curat etnică chiar și de către Statele vechi europene.

În vederea acestui scop s'au făcut schimburile voluntare de populații între diferite țări, lăsându-se joc liber adesea mijloacelor fățișe sau ascunse prin care populațiunile etnice indezirabile să fie forțate a-și părăsi locurile.

Aceasta este situația în care s'a găsit elementul macedo-român în cadrul celor opt State balcanice.

Desvoltarea lor economică nu mai e cu puțință, iar despre o viață etnică nici nu mai poate fi vorba.

Statele balcanice, mărite ca și cel nou creat al Albaniei, caută să înlăture din populația lor, pe care o vor cât mai omogenă, elementele etnice străine, spre a se garantă astfel ineficacitatea unor eventuale reclamațiuni de teritorii pe baze etnice.

Aceasta a dus la înțelegerea schimburilor de populație, rămânând ca Macedo-românii aflători în aceste regiuni să plece, ori să accepte a se contopi în sânul populației dominante.

Cu România nu s'a procedat nici la un fel de schimb de populație.

Emigranții macedo-români, cari s'au văzut nevoiți să-și părăsească pământurile stăpânite secole de-a rândul, au plecat în țara mamă, fără însă să fi avut loc dislocarea de pe teritoriul României a vreunui locuitor grec, sârb sau bulgar. Vechea stare de adversitate între poporul macedo-român și populațiile conlocuitoare care acum intrau în posesia unor pământuri noi, care caută să-și impuie cât mai simțit autoritatea lor stăpânitoare, au creat poporului aromân o stare de jignitoare subordonare a însușirilor lui de independență și de demnitate națională.

Ne mai putând suporta această stare de lucruri, sute de familii au acceptat

Fig. 1. — Români înrolați în armatele luptătoare pentru libertatea pământurilor Macedoniei.

să ia drumul surghiunului, preferând să suporte chinul celor mai amare suferinți, spre a-și salva simțul onoarei și al demnității naționale.

Puterea de muncă a acestui popor romanic, lesnea lui acomodare la orice condițiuni de traiu, mobilitatea lui psihică care-l făcuse stăpânitorul economic al Balcanilor, a preferat să caute drumurile spre țara lui întregită. E o tragedie care se petrece sub ochii noștri. Convoiuri nesfârșite de emigranți își lasă avuturile, locuințele și gospodăriile lor neintrecute cari au stârnit uimirea tuturor vizitatorilor Europei, căutând adăpost în România.

Tragedia neamului românesc din Balcani a fost învederată. Plângeri colective, îndrumate pe căi ierarhice către oficiile guvernelor respective, întâmpinări, totul s'a încercat, fără a se vedea soluționarea care să aducă liniștirea unui popor întreg. O exemplificare a epopeei, pe care o trăiește neamul românesc în Peninsula Balcanică, este întâmpinarea făcută de locuitorul aromân T. Zega din provincia Cateria, comuna Hrani, Grecia.

«Domnule Ministru¹⁾,

Subsemnatul Anastasie Zega, proprietar rural și locuitor al Caterinei, personal și în numele comoștenitorilor proprietății rurale Hrani din circumscripția Caterina, am onoare a vă supune prezentul memoriu cu credința, că va fi primit cu bunăvoință de către Excelența voastră pe care o distinge iubirea dreptății și patriotismul.

De aproape 100 de ani familia Zega este proprietara moșiei Hrani pe bază de titluri de posesiune și de proprietate.

Această moșie are o întindere de 9000 stremati (900 ha.) din care 3000 teren arabil și restul de 6000 pădure și impropriu pentru defrișare chiar după părerea inspectorului silvic d-l Damiano.

Intotdeauna, comoștenitorii Zega în număr de 53 suflete și formând 9 familii de agricultori, cari nu aveau altă profesiune, se îndeletniceau cu cultivarea acestei moșii, pe care, din timpuri vechi, locuiesc și muncesc alte 15 familii de indigeni agricultori.

În anul 1925 cu totul pe nedrept și ilegal s'a făcut exproprierea acestei moșii, fără ca guvernul să ia în considerație mica suprafață de teren arabil, nici familiile de țărani car: din vechime erau așezate pe această moșie.

Ca rezultat al acestei vădite nedreptăți, s'a lăsat familiei mele compusă din 17 persoane, o întindere de 300 stremati (30 ha.) pe care din timpuri vechi le-am avut în posesiune și cultivate de familia mea. Începând dela 1925, din această întindere, în diferite reprize, mi s'au luat 168 de stremati, rămânând azi numai cu 132 stremati.

Ca și când n'ar fi deajuns această nedreptate strigătoare ce ni s'a făcut, din restul de 132 de stremati, în luna Mai 1930, pe când preparasem deja 72 de stremati pentru cultura de tutun fiind muncită cu 3 pluguri sistematice, în mod samavolnic fără nici o bază legală, șeful biroului agricol din Caterina, d-l Țamurani, ne-a răpit și această întindere cedând-o unor familii de refugiați transferați din Telemaida (Cailar) unde erau stabiliți și unde aveau pământuri rurale.

Astfel, prin acest procedeu ne mai pomenit și arbitrar al d-lui Țamurani s'a provocat completa catastrofă a familiei mele, păgubită atât prin răpirea celor 72 de stremati cât și cu o sumă de peste 100.000 de drahme cheltuită pentru prepararea terenului pentru cultura tutunului, cât și prin distrugerea răsadurilor întrebuințate și prin pierderea avansurilor în numerar ce am plătit la diverși lucrători angajați pentru cultura tutunului.

Ceeace este mai de mirat și care a făcut o impresie penibilă, este faptul că s'a ordonat defrișarea a aproape 2000 stremati, suprafață împădurită de pe moșia mea care, cum am spus, este cu totul improprie pentru așa ceva.

Domnule ministru, în urma situației de mai sus și a deposedării noastre complete de proprietatea noastră, un număr de 53 de victime omenești ne găsim într'o stare desnădăjduită și nu știm unde să recurgem și să cerem sprijin.

Ne adresăm Excelenței Voastre și prin Ex. Voastră către onoratul guvern al patriei noastre republicane, cu rugăminte ca el să aibe grijă să ne restituie ceea ce ne aparține conform tuturor drepturilor și legilor țării și care ni s'a răpit în mod

¹⁾ Petițiune adresată în Februarie Ministerului de Agricultură grec.

cu totul arbitrar de către organele care reprezintă guvernul fără ca acesta să știe, credem.

În afară de catastrofa noastră agricolă, acești prepuși ai Statului, activând contrar oricărui drept, ne-au distrus și creșterea vitelor.

Din această rentabilă ocupațiune de altădată nu a rămas decât o simplă amintire.

Ne adresăm la d-voastră ca la ultima instanță de salvare, cu speranța că veți ordona imediat restituirea bunului ce de drept ne aparține, pentru a se da o lecție și aceluia cari fac orgii în dauna justiției patriei noastre și a face dovada că țara noastră este un Stat guvernat de legi și că gardianul neadormit al patriei este onorabilul guvern, părintele tuturor fiilor țării.

Caterina, 12 Februarie 1931.

(ss) TAȘULA ZEGA ».

* * *

Hotărîrea sutelor de familii de a-și părăsi avutul și pământul și a căuta adăpost în Țară evident nu se putea să nu aibă ecoul corespunzător. Și drept urmare Statul român a luat dispoziții, ca acești refugiați să fie colonizați imediat în zona debarcării lor în Țară, în regiunea Dobrogei Nouă.

Primele operațiuni de colonizare au mers foarte greu, s'au făcut în condițiuni defectuoase. Familii întregi au îndurat calvarul celor mai amare zile, având mai ales a se lovi de ura și îndărătnicia populației bulgare din aceste părți.

Cu timpul Statul român a luat dispozițiuni de colonizare după planuri determinate, împărțind pe refugiați în categorii, spre a le veni astfel cât mai grabnic în ajutor.

Intervenția Statului bulgar în privința colonizării populației sale rezultată din schimbul cu Grecia, Turcia și Jugoslavia a avut cu totul alt caracter și a fost consolidată prin contribuții bănești sau împrumuturi, cum a fost cel făcut recent la Liga Națiunilor.

«Imprumutul acordat a fost de 2.250.000 de lire sterline și a fost repartizat la peste 250.000 de emigrați stabiliți în Bulgaria.

După studiul comisarului Ligii Națiunilor reiese, că acestor refugiați li s'a dat în stăpânire peste 200.000 hectare în care se cuprind 258.971 decare, terenuri care au aparținut emigranților greci, *alle 350.000 decare* pe care le-au părăsit supușii turci și 45.000 decare care au aparținut Românilor și Sârbilor cari au părăsit Bulgaria, iar restul a aparținut Statului bulgar.

La sumele investite pentru gospodărirea refugiaților bulgari, s'a socotit o dobândă de 8 la sută condiționat, ca sumele avansate pentru însămânțare să se restituie în trei ani, pentru uneltele agricole în cinci ani, pentru construcții de case în 20 de ani, iar pentru terenuri cultivabile și păduri în 40 de ani.

Pe lângă sumele repartizate din împrumutul Ligii Națiunilor, a mai fost ajutat opera de colonizare și din partea *Băncii Agricole Bulgare*.

Din darea de seamă a acestei Bănci pe anul 1927 reiese că s'a dat refugiaților bulgari un împrumut de 151.140.976 leva.

Repartizat pe categorii reiese, că emigranții bulgari stabiliți în orașe s'au împrumutat cu 85.631.543,19 leva, iar plugarilor dela sate li se dăduse 65.509.433,32 leva

Se menționează că s'au dat aceste sume la 8740 capi de familie plugari; la 1180 de meseriași și 3080 diverse profesioni.

În afară de ajutorul dat plugarilor Banca Agricolă dăduse până la 1927 diverse împrumuturi și la invalizii, văduve și orfanii de războiu în sumă de 53.815. 197,05 leva.

Mai este de remarcat că această Bancă împrumutase până la 1927 Asociațiile cooperatiste cu suma de 840.974.470. leva

Iar Cooperația avea depozitați la Banca Agricolă 923.048.330 leva.

Ca să se ajute opera cooperatistă și refugiații bulgari, oamenii patrioți și cu dare de mână au depus fără dobândă suma de 253.877.878 leva, economiile școlărilor erau în sumă de 203.476.151 leva, iar ale orfanilor erau de 218.552.928 leva.

Dar ceace constituie forța mai mare care ajută efectiv țărâniea este Creditul hipotecar și Banca Centrală Cooperativă din Sofia¹⁾.

Starea de încordare între populația bulgărească și cea din Cadrilater de care s'a făcut mult caz în publicistica bulgară, formează obiectul celor mai amănunțite cercetări.

Intru cât îl privește, Statul român a fost întotdeauna bucuros să se cerceteze orice diferend și să se discute amical orice neînțelegere. Orice inițiativă a Statului român, s'a văzut însă paralizată de îndărjirea șovină a unor personalități bulgare și ceace este de remarcat, este că spiritul tranșant, manifestat în sferile conducătoare din România, este întâmpinat de atmosfera ostilă și belicoasă a atâtor oficine și societăți iredente bulgare, care în mod fățiș propagă discordia și neînțelegerea între cele două neamuri.

Sunt cunoscute neînțelegerile, ciocnirile violente, care au culminat prin aten-tate și crime.

Bande de comitagii bulgari au trecut de nenumărate ori granița înarmați, săvârșind cele mai abominabile atrocități asupra populației nevinovate din regiunea hotarului româno-bulgar.

Acest procedeu a culminat în vara anului 1931 prin masacrarea copilașilor de coloniști aromâni, stabiliți în comuna Harabagi-Durostor. Șirul incursiunilor de bande și comitagii, veniți înarmați de pe teritoriul Statului bulgar spre a săvârși cele mai neînchipuite atrocități în satele apropiate graniței, sunt mărturii neîndoelnice pe care le vom aduce în chip deosebit mai târziu în discuție.

Stadiul lucrărilor de colonizare în România se găsește în prezent în fața unui principiu de perfecționare, cu tendința de a înlesni și a fortifica opera socială și economică a celor colonizați.

Prin votul corpurilor legiuitoare din 30 Iunie 1930 s'a sancționat legea asupra colonizării, pe care o vedem pentru cunoașterea ei în întregime.

LEGE ASUPRA COLONIZĂRII

TITLUL I

CAPITOLUL I

Scopul colonizării

Art. 1. — Pentru înlesnirea înființării de centre noi în regiunile cu populație rară și în vederea intensificării vieții economice, se pot face operațiuni de

¹⁾ « Neamul Românesc », 12 Iunie 1930.

colonizare, utilizându-se în acest scop terenurile și mijloacele ce se pun la dispoziție în baza legii de față.

Prin operațiune de colonizare se înțelege atât așezarea elementelor care întrunesc condițiunile legii de față, în centrele și pe terenurile destinate colonizării, cât și gospodărirea acestor elemente în condițiuni priincioase.

CAPITOLUL II

Fondul imobiliar pentru colonizare

Art. 2. — Terenurile care au rămas și care vor rămâne disponibile prin aplicarea legilor de reformă agrară, a legii pentru organizarea Dobrogei Nouă, a operațiunilor de comasare, precum și terenurile Statului, proprii pentru cultură agricolă, inclusiv cele aflate în regiunile inundabile, pot fi afectate operațiunii de colonizare, alcătuiind în acest scop *Fondul Imobiliar pentru Colonizare*.

Acest fond imobiliar va fi sporit:

a) Prin defrișarea suprafețelor din proprietatea Statului, acoperite cu păduri sau mișlicuri și care ar deveni astfel proprii pentru cultura agricolă sau pentru izlaz;

b) Prin achiziționarea terenurilor ce vor trece în proprietatea Statului, în baza deposedărilor rezultate prin aplicarea dispozițiunilor prevăzute de legi sau în urma exercitării dreptului de preemțiune al Statului asupra tuturor terenurilor agricole, de orice întindere, din regiunile de colonizare declarate ca atare de către Oficiul Național al Colonizării.

Procedura de exercitare a dreptului de preemțiune a Statului va fi cea prevăzută de art. 32 din legea pentru reforma agrară a Vechiului Regat și de art. 81 a regulamentului acestei legi;

c) Prin orice alte terenuri ce i s'ar mai afecta în viitor.

Art. 3. — În termen de cel mult un an, după promulgarea legii de față, Ministerul Agriculturii și Domeniilor va determina porțiunile împădurite și mișlicurile care urmează a se defrișa și a se destina colonizării.

Terenurile defrișate, aflate în zona de frontieră și dealungul căilor de comunicație, în interesul siguranței Statului sau al circulației, trec de drept la fondul imobiliar pentru colonizare.

Art. 4. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor va putea face oricând, în interesul colonizărilor, orice schimburi de teren, în orice regiune a țării, pentru a spori sau comasa astfel suprafața de teren destinată colonizării, întrebuintând în acest scop oricare din categoriile de terenuri prevăzute la art. 2 de mai sus.

Asemenea schimburi vor căpăta forma legală definitivă, numai cu îndeplinirea prescripțiunilor prevăzute în art. 19 din legea de reformă agrară a Vechiului Regat.

TITLUL II

CAPITOLUL III

Oficiul Național al Colonizării

1. Dispozițiuni generale

Art. 5. — Operațiunea colonizării, cu toate lucrările legate de ea, se încredințează unei instituții autonome, denumită « Oficiul Național al Colonizării », care ia ființă pe baza legii de față.

Art. 6. — Oficiul Național al Colonizării este persoană juridică și funcționează potrivit dispozițiilor legii pentru organizarea și administrarea pe bază comercială a întreprinderilor și avuțiilor publice, cu derogările cuprinse în legea de față.

Oficiul Național al Colonizării e scutit de orice dări către Stat, județ și comună.

Art. 7. — Oficiul Național al Colonizării va lua în administrarea sa — în condițiile fixate mai jos — întregul fond imobiliar pentru colonizare, existent la data intrării în vigoare a legii de față și eventualele suprafețe de teren ce s'ar mai adăuga ulterior acestui fond, gospodăriile făcute cu ajutorul Statului până la aceeaș dată, precum și întreaga gestiune financiară legată de această din urmă operațiune.

Averea trecută în gestiunea Oficiului Național al Colonizării va fi înscrisă într'un inventar întocmit de Ministerul Agriculturii și Domeniilor sub supravegherea și controlul unei comisiuni din care va face parte și un delegat al Ministerului de Finanțe.

Inventarul astfel întocmit, va fi supus aprobării Consiliului de Miniștri, după care se va publica în *Monitorul Oficial* în cel mult 6 luni dela promulgarea legii de față.

Trecerea averii inventariată în stăpânirea Oficiului Național al Colonizării se va face prin încheierea unui proces-verbal.

Pentru eventualele terenuri cedate ulterior, se vor încheia inventare suplimentare, cu respectarea aceluiaș proceduri.

Art. 8. — Toate autoritățile civile și militare ale Statului, cum și organele administrative locale, sunt datoare să dea concursul lor la cererea ce li s'ar adresa, fie de organele de conducere ale Oficiului Național al Colonizării, fie de organele lui subalterne.

Art. 9. — Indrumarea și controlul Oficiului Național al Colonizării aparține Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

2. Organele de administrare și conducere

Art. 10. — Organele de administrare și conducere ale Oficiului Național al Colonizării sunt:

- a) Consiliul de administrație;
- b) Direcțiunea cu serviciile sale.

A) Consiliul de administrație

Art. 11. — Consiliul de administrație al Oficiului Național al Colonizării se compune din 2 membri de drept și 5 membri numiți de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin decret regal, pe un termen de 4 ani.

Membrii de drept sunt:

Directorul Oficiului Național al Colonizării și directorul reformei agrare din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Membrii numiți sunt:

- a) Un jurist desemnat de Ministerul de Justiție;
- b) Un specialist în chestiunile financiare și economice, desemnat de Ministerul de Finanțe;

c) 3 specialiști în problemele politico-agrară sau agricultură, desemnați de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Vacanțele ivite în cursul celor 4 ani ai duratei mandatului se împlinesc după normele de mai sus, noul numit funcționând numai până la expirarea mandatului consiliului.

Membrii consiliului al căror mandat a expirat după trecerea termenului de 4 ani, pot fi numiți din nou.

Președintele consiliului sau înlocuitorul său va convocă la ședință cu vot consultativ, ori de câte ori va crede necesar, pe reprezentanții autorităților, al căror aviz ar fi necesar la soluționarea problemelor puse în discuție.

Art. 12. — Membrii consiliului de administrație nu pot face parte sub nici o formă din conducerea societăților sau întreprinderilor care lucrează sau ar putea lucra cu Oficiul Național al Colonizării.

Mandatul de membru în consiliul de administrație nu este incompatibil cu acela de membru al Parlamentului.

Membrii funcționari publici dețin calitatea de consilieri, cu atribuțiune suplimentară, putând continua să-și exercite în același timp funcțiunea lor.

Art. 13. — Consiliul de administrație alege din sânul său un președinte și un vice-președinte dintre membrii cari nu sunt funcționari publici.

Art. 14. — Membrii consiliului de administrație cad sub sancțiunile prevăzute de legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice, în ce privește modul cum își îndeplinesc însărcinările mandatului lor.

Ei intră și sub prevederile codului de comerț, în tot ceea ce privește răspunderea fixată pentru administratorii societăților anonime cu care sunt asimilați, în măsura în care regulile aceluși cod corespund cu natura actelor de administrație ale Oficiului Național al Colonizării.

Art. 15. — Consiliul de administrație conduce Oficiul Național al Colonizării, având în special următoarele atribuțiuni:

1. Aprobă angajarea și efectuarea operațiunilor de venituri și cheltueli.
2. Poate recurge la împrumuturi pe termen de cel mult un an, în cazul când într-o perioadă a anului în curs încasările nu ar ajunge la acoperirea cheltuelilor curente.

3. Arendează și, în mod excepțional, exploatează terenurile disponibile care fac parte din fondul imobiliar pentru colonizare.

4. Numește, înaintează, transferă, revoacă personalul.

5. Intocmește și înaintează la sfârșitul fiecărui an Ministerului Agriculturii și Domeniilor o dare de seamă tehnică, administrativă și financiară, indicând mersul Oficiului Național al Colonizării, cu rezultatele obținute în cursul exercițiului expirat.

6. Intocmește și supune Ministerului Agriculturii și Domeniilor spre aprobare:

a) Proiecte pentru planurile de colonizare, pentru tipuri de case și pentru diferite construcții de interes obștești (localuri, piețe, șosele, drumuri, etc.);

b) Propuneri privitoare la normele de alcătuire a debitelor coloniștilor așezați și la măsurile ce trebuiesc înscrise în actele de vânzare-cumpărare, pentru buna cultură a pământului și îngrijirea rațională a gospodăriilor;

c) Bugetul de venituri și cheltueli spre a fi supus aprobării Adunării deputaților, în cifrele lui totale de venituri și cheltueli;

d) Bilanțul întocmit pe baza inventarului încheiat la sfârșitul anului și însoțit de raportul comisiunii de control pentru a fi prezentat Curții de conturi;

e) Propuneri pentru vânzarea imobilelor ce au devenit inutile sau inutilizabile;

f) Proiecte de convenții cu alte administrații.

7. Studiază și înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor, propunerile necesare realizării de împrumuturi pe termene mai mari de un an.

8. Examinează și aprobă propunerile de tranzacții pentru litigiile de o valoare până la 1.000.000 lei și înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor, spre a fi aprobate de Consiliul de Miniștri, pe cele de o valoare mai mare.

9. Examinează și aprobă rezultatele licitațiilor publice pentru construcții până la valoarea de 5.000.000 lei și înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor, spre a fi supuse aprobării Consiliului de Miniștri, pe cele de valoare mai mare.

Art. 16. — Orice membru al consiliului de administrație are dreptul să ceară directorului să i se pună la dispoziție actele, lucrările și dosarele Oficiului Național al Colonizării, de care ar avea nevoie pentru studierea chestiunilor propuse sau pentru a-și da seamă de mersul general al instituției.

Art. 17. — Membrii consiliului de administrație sunt retribuiți cu jetoane de prezență fixate anual de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

In caz de însărcinări speciale sau de deplasări vor primi jetonul însoțit, pe lângă rambursarea cheltuielilor ocazionale cu deplasarea.

Art. 18. — In vederea rezolvirii urgente a lucrărilor curente, consiliul de administrație poate delega o parte din atribuțiunile sale directorului Oficiului Național al Colonizării.

B) Direcțiunea

Art. 19. — Conducerea direcțiunii este încredințată unui director care va putea fi ajutat, în caz de nevoie de unul sau mai mulți subdirectori.

Directorul e numit prin decret regal, după propunerea Ministerului Agriculturii și Domeniilor și cu avizul consiliului de administrație.

El poate fi angajat și prin contract, cu aceleași forme.

Art. 20. — Directorul e personal răspunzător de conducerea instituției.

El execută deciziunile consiliului de administrație și orice alte atribuțiuni ce-i sunt încredințate.

Dacă o întârziere a executării acestor însărcinări ar atrage după sine neajunsuri pentru instituție, directorul e autorizat să ia pe propria sa răspundere, în mod provizoriu, măsurile ce va găsi cu cale și care intră în sfera de activitate a organelor superioare sau referitoare, la care nu există vreo dispoziție. Directorul trebuie să facă cunoscut imediat măsurile sale organelor superioare.

El poate fi oricând desărcinat în caz de greșeli grave sau de nereguli, în urma consultării consiliului de administrație.

Directorul reprezintă personal sau prin delegație Oficiul Național al Colonizării, față de terți, precum și înaintea instanțelor judiciare și autorităților administrative.

Directorul va putea delega parte din atribuțiunile sale subdirectorilor.

C) *Serviciile*

Art. 21. — Direcțiunea Oficiului Național al Colonizării cuprinde serviciile corespunzătoare nevoilor lui. Numărul, denumirea și modul de funcționare a acestor servicii se vor stabili prin regulamentul de aplicare a legii de față.

Serviciile direcțiunii se vor încadra cu personalul central și exterior, de care se va simți nevoie.

Condițiunile de recrutare, înaintare și disciplină ale personalului Oficiului Național al Colonizării vor fi stabilite printr'un statut special.

Acest statut va fi aprobat de Consiliul de Miniștri și întărit cu decret regal.

Art. 22. — În activitatea sa Oficiul Național al Colonizării se va folosi de toate organele administrative și în special de personalul exterior al Ministerului Agriculturii și Domeniilor, după normele ce se vor stabili prin regulamentul de aplicare al legii.

D) *Suboficii*

Art. 23. — În executarea atribuțiunilor sale, Oficiul Național al Colonizării poate înființa Suboficii regionale, după necesități.

3. *Venituri și cheltuieli, contabilitatea*

Art. 24. — Veniturile Oficiului Național al Colonizării sunt:

a) O subvenție anuală fixată prin bugetul Statului pentru acoperirea cheltuielilor de personal și a lucrărilor exercițiului respectiv;

b) Veniturile rezultate din exploatarea și arendarea terenurilor disponibile, cari fac parte din fondul imobiliar pentru colonizare. Acestea se încasează conform legii de urmărire;

c) Excedentele eventuale ale exercițiului închis;

d) Fonduri provenite din împrumuturi;

e) Venituri întâmplătoare.

Art. 25. — Cheltuielile Oficiului Național al Colonizării sunt:

a) Cheltuielile curente de administrație;

b) Plata lucrărilor de construcție a gospodăriilor coloniștilor și ale construcțiunilor publice;

c) Anuitățile împrumuturilor contractate de Oficiu;

d) Cumpărarea de inventar, produse și semințe;

e) Cheltuieli diverse.

Veniturile și cheltuielile Oficiului Național al Colonizării sunt fixate printr'un buget întocmit potrivit normelor prevăzute de legea de contabilitate a Statului. Acest buget va forma, pe lângă bugetul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, o anexă a bugetului general al Statului și va fi supus aprobării Adunării deputaților.

Art. 26. — Oficiul Național al Colonizării este obligat a organiza și ține contabilitatea în bani și materiale, în partidă dublă.

Art. 27. — Operațiunile de încasări și plăți ale Oficiului Național al Colonizării se vor face prin administrațiile financiare, prin agențiile Băncii Naționale a României, sau direct prin casieria Oficiului. În acest din urmă caz Oficiul este autorizat a păstra un disponibil de casă, al cărui quantum va fi fixat de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Art. 28. — În cursul executării bugetului ordinar, în caz de nevoie, se pot depăși cheltuelile totale prevăzute, fără a se putea spori cele referitoare la plata personalului pur administrativ, specificat în buget, cu condiția expresă să existe sporuri de venituri care să acopere plusul de cheltueli propus, astfel ca echilibrul bugetar să nu fie amenințat.

Aprobarea depășirii cheltuelilor se dă de Ministerul Agriculturii și Domeniilor în acord cu cel de Finanțe.

Virimentele necesare între articolele dela cheltueli pentru materiale se pot face de Consiliul de administrație.

Ele vor fi aduse la cunoștința Adunării deputaților la sfârșitul exercițiului odată cu expunerea de motive a bugetului următor.

Art. 29. — Pentru efectuarea lucrărilor absolut necesare și care nu pot fi acoperite din veniturile lui, Oficiul Național al Colonizării poate contracta împrumuturi pe termene lungi, însă numai prin legi speciale.

Art. 30. — La sfârșitul fiecărui an, Oficiul Național al Colonizării întocmește inventarul general al bunurilor ce posedă cu prețul de cost.

Deasemenea întocmește bilanțul potrivit indicațiilor Consiliului superior al administrării întreprinderilor și avuțiilor publice.

La bilanț se anexează contul de gestiune, precum și raportul comisiei permanente de control.

Bilanțul, împreună cu anexele lui, se înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor până la 31 Martie al fiecărui an, pentru a fi supus controlului Curții de conturi.

4. Controlul financiar

Art. 31. — Mănuitorii de bani și de materiale vor fi supuși controlului periodic obligatoriu și controlului inopinat ce se va face de șefii ierarhici și de personalul de control.

Actele dresate de organele de control și aprobate de directorul Oficiului vor face dovada legală completă și titlul de urmărire în justiție și nu se vor putea combate decât prin înscrisuri în fals sau pentru cazuri de eroare bine dovedite, prin confruntare cu registrele și actele justificative ale operațiunii.

Art. 32. — Verificarea periodică a scriptelor, a inventarului și a diferitelor operațiuni contabile, a plăților și a conturilor de gestiune, se execută de comisia permanentă de control.

Această comisiune se compune din 3 membri numiți de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prin decret regal, pe o perioadă de doi ani, dintre cari unul va fi expert-contabil recomandat de Ministerul de Finanțe.

Membrii comisiei permanente de control vor primi jetoane de prezență, care se vor fixa anual de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Art. 33. — Comisiunea permanentă de control este obligată a examina bilanțul încheiat la finele anului și conturile de gestiune și a întocmi un raport în care să se arate constatările ce a făcut și propunerile ce crede necesare.

În afară de raportul de sfârșit de an, comisiunea permanentă este obligată a raporta Consiliului de administrație, cel puțin trimestrial, constatările sale.

Art. 34. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate face prin organele sale controlul inopinat a întregii gestiuni a Oficiului Național al Colonizării.

TITLUL III

CAPITOLUL IV

Alegerea coloniștilor

Art. 35. — Pot fi colonizați cei ce întrunesc următoarele condițiuni:

- a) Vârsta de cel mult 45 ani;
- b) Să aibă exercițiul drepturilor politice;
- c) Să fi satisfăcut serviciul militar;
- d) Să fie căsătoriți ori văduvi cu copii;
- e) Să aibă profesiunea de plugar;
- f) Să dovedească cu un certificat de sănătate, că ei și familiile lor nu sunt bolnavi de tuberculoză sau sifilis.

Pot fi scutiți de îndeplinirea condițiilor de mai sus, Românii de origină veniți de peste hotare, pentru a fi colonizați în calitate de plugari.

Art. 36. — Au preferință la colonizare cei cari deosebit de condițiunile articolului precedent, vor împlini una sau mai multe din condițiunile de mai jos:

- a) Să fie demobilizat;
- b) Să aibă știință de carte;
- c) Să aibă copii legitimi;
- d) Să dispună de capitalul trebuincios pentru înghebară a unei gospodării și pentru achitarea acontului din valoarea lotului fixat prin planul de colonizare.

Art. 37. — Propunerile pentru înscrierea pe tabloul de colonizare se vor face prin organele locale determinate prin regulamentul legii.

CAPITOLUL V

Planul de colonizare

I. Centrele de colonizare și loturile tip

Art. 38. — Pe toate terenurile prevăzute la art. 2 de mai sus, se fac colonizări, potrivit unui plan de colonizare, prin care se va determina:

- a) Locul și întinderea vetrelor de sat și a izlazului necesar coloniștilor;
- b) Locurile prevăzute înăuntrul vetrelor, pentru piețe, fântâni și instituțiuni publice, necesare administrației și dezvoltării centrelor cu terenuri de cultură, necesare pentru înzestrarea acestor instituțiuni;
- c) Terenurile de cultură ce se vor parcelă în loturi;
- d) Locurile de casă și grădină, pentru așezarea funcționarilor și meseriașilor;
- e) Rezervele necesare pentru îndrumarea economică și culturală a coloniștilor, crearea de gospodării model și înființarea de păduri.

Vetrele de sat și izlazurile prevăzute la alin. a de mai sus, vor fi sporite cu o rezervă de 50 la sută din suprafața lor, în vederea dezvoltării viitoare a satelor nou create sau a celor mărite prin colonizare.

Art. 39. — Colonizarea se face pe satele existente sau înființându-se sate noi. Satele noi create vor cuprinde fiecare câte un număr de cel puțin 50 coloniști capi de familie.

Art. 40. — În centrele de colonizare se vor crea următoarele loturi tip, a căror

întindere se va determina pentru fiecare localitate, prin planul de colonizare întocmit cu formele prevăzute la art. 38:

a) Locuri de casă tip, de cel mult 5000 mp, cu cel mult 15 ha teren de cultură, pentru aşezarea coloniștilor;

b) Locuri de casă tip, de cel mult 5000 mp, și grădina de 5000 mp, pentru meseriașii și funcționarii publici din localitate.

Izlazul convenit coloniștilor se va determina pentru fiecare centru în parte, potrivit cu numărul lor și fără ca suprafața lui să treacă de 2 jumătate ha. de fiecare cap de familie.

Terenurile de cultură se vor putea afecta dinainte și ca lucerniere, vie, livadă, plantație și altele.

Pentru fixarea loturilor tip de teren de cultură se va ține seamă de caracterul geografic al regiunii, de însușirile solului și de posibilitățile economice ce prezintă.

Întinderea lotului va putea varia, după categorie, chiar în același centru.

2. Evaluarea și plata loturilor

Art. 41. — Evaluarea loturilor de colonizare din fiecare centru se face pe hectar, după normele fixate mai jos și ținându-se seama de calitatea, situația economică și destinația terenului:

a) Pentru terenurile provenite din expropriere sau rezultate din aplicarea legii pentru organizarea Dobrogei-Nouă, aflate în proprietatea Statului, se vor lua ca bază normele stabilite prin legile de reformă agrară respective, adăugându-se cota convenită din cheltuelile făcute cu eventualele îmbunătățiri, precum și dobânda aferentă acestor cheltueli, în raport cu timpul;

b) Pentru terenurile cumpărate, provenite prin schimb sau comasare, se va lua ca bază prețul rezultat din actul de cumpărare, de schimb sau cel avut în vedere la comasare, adăugându-se cheltuelile făcute cu lucrările de îmbunătățiri și dobânzile respective la întreaga sumă, în raport cu timpul.

Art. 42. — Jumătate din valoarea terenului afectat colonizării va fi suportată de Stat, iar cealaltă jumătate va rămâne în sarcina colonistului.

Tot astfel se va repartiza și valoarea suprafețelor rezervate conform art. 38, lit. b și e, cu observarea că în ce privește pe colonist, el va suporta plata în proporție cu lotul său.

Art. 43. — Colonistul se debitează față de Stat cu toate sumele ce cad în sarcina sa, potrivit dispozițiilor prevăzute la art. 41 și 42.

Anuitatea se va repartiza și achită în 60 rate semestriale, la 1 Mai și la 1 Noembrie ale fiecărui an. Ratele vor fi exigibile după facerea actului de vânzare-cumpărare.

Până la încheierea actului de vânzare-cumpărare coloniștii așezați vor achita Oficiului Național al Colonizării arenda ce se va fixa de consiliul de administrație, cu aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor și cu care vor fi dați în debit, spre încasare organelor fiscale ale Statului.

Art. 44. — Coloniștii vor fi deasemenea debitați față de Stat cu valoarea construcțiilor, inventarului și semințelor acordate.

Asupra datoriilor se va calcula un procent de 5 la sută.

Plata se va face în condițiunile arătate la art. 43.

Art. 45. — Coloniștii se vor bucura pe timp de 3 ani, dela așezarea lor, de scutire de impozite către Stat și județ.

CAPITOLUL VI

Regimul juridic al proprietății coloniștilor și a gospodăriei

Art. 46. — Trecerea lotului în proprietatea colonistului se face printr'un act de vânzare-cumpărare încheiat între colonist de o parte și Stat reprezentat prin Oficiul Național al Colonizării de altă parte.

Actul de vânzare-cumpărare va fi scutit de orice taxă de timbru și înregistrare.

Art. 47. — Loturile coloniștilor nu se vor putea divide în porțiuni mai mici decât jumătatea lotului atribuit în colonizare.

Loturile mai mari de 10 ha se vor putea divide în porțiuni de câte 5 ha.

Coloniștii vor avea oricând dreptul de a se folosi de prevederile art. 133 și 134 din legea de reformă agrară a Vechiului-Regat, care se extind asupra coloniștilor din tot regatul.

Art. 48. — Loturile coloniștilor nu se vor putea înstrăina nici voluntar, nici prin execuție silită decât către alți coloniști sau pentru înzestrarea copiilor, cu respectarea dispozițiilor prevăzute la art. 47 de mai sus, cu avizul Oficiului Național al Colonizării și cu aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Instrăinările de orice fel, făcute pe orice altă cale și sub orice formă, sunt și rămân nule de drept. Nulitatea e de ordine publică și poate fi cerută de oricare din părțile interesate, de Ministerul public și de terți până la 5 ani după data instrăinării.

Art. 49. — Dispozițiunile art. 127, 128, 129, 130 și 131 din legea de reformă agrară a Vechiului-Regat se extind asupra tuturor coloniștilor din toate părțile țării, cu respectarea art. 47 din prezenta lege.

Art. 50. — Colonistul pierde de drept proprietatea lotului ce i s'a atribuit, odată cu pierderea calității de cetățean român.

Deposedarea colonistului se va face pe cale judecătorească, după procedura prevăzută la art. 139 din legea de reformă agrară a Vechiului-Regat.

Art. 51. — În caz de deposedare, lotul întreg al colonistului, inclusiv locul de casă și clădirile existente, reîntră în patrimoniul Statului.

Colonistul deposedat va fi despăgubit de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru clădiri cu valoarea comercială stabilită prin justiție, iar pentru teren cu prețul cu care a fost debitat.

Colonistul deposedat beneficiază de recoltele prinse de rădăcini.

Art. 52. — În caz de execuție silită a averii imobile a unui colonist, de către oricare creditor, devin exigibile în întregime toate datoriile de orice natură pe care colonistul le-ar avea către Stat.

În asemenea caz creditorul este obligat a notifica comandamentul, sub sancțiunile prevăzute la alin. ultim al prezentului articol și Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Lichidarea sumei convenită colonistului ca despăgubire se va face acoperindu-se mai întâiu Statul pentru orice datorie rezultată din impozite și Oficiul Național al Colonizării pentru eventualele datorii ce colonistul ar avea și numai după aceea ceilalți creditori în ordinea înscrierii creanțelor lor.

Orice executare silită făcută în contra dispozițiilor de mai sus, este nulă de drept și nu poate fi opozabilă Statului.

Art. 53. — Pe loturile rezultate din deposedările prevăzute la art. 50 se vor face noi colonizări, având precădere la colonizare moștenitorii colonistului deposedat, dacă îndeplinesc condițiunile legii de față.

TITLUL IV

CAPITOLUL VII

Dispozițiuni tranzitorii

Art. 54. — Toți locuitorii colonizați până la data promulgării legii de față sunt scoțiți coloniști definitivi în cadrul dispozițiilor de mai sus, sub condițiunea de a se fi mutat ei și familiile lor în centrele de colonizare ce li s'au destinat și de a fi avut aprobarea la colonizare moștenitorii colonistului deposedat, dacă îndeplinesc condițiunile legii de față.

Celor cari nu și-au mutat familiile, însă și-au cultivat personal loturile lor, li se acordă un termen de un an pentru a și le mută.

Restul elementelor vor fi verificați și intabulați cu precădere în tabloul de coloniști cu respectarea condițiilor de alegere prevăzute la art. 35 din legea de față și cu obligațiunile ce decurg în această calitate din dispozițiunile prezentei legi.

Coloniștii cari, deși au titluri definitive de împroprietărire sau posedă acte de vânzare-cumpărare, dar n'au îndeplinit condiția esențială cuprinsă în legile de reformă agrară, de a se fi mutat la lot și de a fi plugar, se deposedează.

Deposedarea se va face de Ministerul Agriculturii și Domeniilor cu respectarea procedurii dela art. 50 și 51 din această lege.

Art. 55. — Dispozițiunile art. 42, 43 și 44 din legea de față se aplică și coloniștilor definitiv intabulați în baza art. precedent.

Art. 56. — Dispozițiunile cuprinse în art. 137 și următoarele din legea de reformă agrară a Vechiului-Regat se extind asupra tuturor coloniștilor din toate părțile țării.

Art. 57. — Toate cheltuelile făcute de Comisariatul Guvernului pentru colonizarea în Dobrogea Nouă, în vederea construcțiilor de case pentru coloniștii din Cadrilater și pentru cari legea contabilității publice cerea anumite condițiuni, sunt valabile chiar dacă aceste condițiuni n'au fost îndeplinite, fără ca prin aceasta controlul și verificarea operațiunilor să fie înlăturată.

Art. 58. — Dela data promulgării legii de față toate atribuțiunile încredințate Comisariatului Guvernului pentru colonizare încetează, iar angajamentele anterior contractate de el, trec de drept asupra Oficiului Național al Colonizării.

Trec deasemenea asupra Oficiului Național al Colonizării, atât soldurile aflate în cassa Comisariatului, cât și creditele acordate până la această dată și rămase neutilizate.

Art. 59. — Serviciul colonizărilor aflat la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, la Direcția pentru aplicarea reformei agrare, se desființează pe data promulgării legii de față. Arhiva și lucrările acestui serviciu trec asupra Oficiului Național al Colonizării, iar personalul va fi încadrat la Oficiul Național al Colonizării, cu respectarea drepturilor câștigate.

Art. 60. — Un regulament special va desvoltă dispozițiunile cuprinse în prezenta lege.

Art. 61. — Toate dispozițiunile contrare legii de față sunt și rămân abrogate.

* * *

Scopul spre care se tinde prin legiferarea și orânduirea proprietății colonizate, este de a valorifică pe deoparte predispozițiunile în-născute ale congenerilor, pe de altă parte de a asigura o liniște și o bună viețuire la granițele Statului român.

Mersul general al evenimentelor istorice, cărora deopotrivă au avut a le suporta înrăurirea atât poporul bulgar cât și cel român, ne înfățișează pe aceste două popoare ancorate uneia și aceleiaș idei curente până aproape în primele decade ale secolului al douăzecelea.

Luptând pentru scuturarea suzeranității turcești, a ostentat și poporul român și cel bulgar. Dornic de întronarea unei erc de viață rodnică, poporul român n'a înțeles însă ca odată cu ingenuchierea vechiului imperialism turcesc să ajute la crearea unui nou imperialism în Balcani.

Cunoscuta megalomanie bulgărească, șovinismul și atitudinea exagerată a vecinului dela sud a întrunit de nenumărate ori toate condițiunile unei jigniri aduse aliatului și amicului nedespărțit care a fost Statul român.

Proba acestor constatări o găsim la fiecș pas. Din noutățile științifice pe care ni le servesc savanții bulgari se vede numai decât gândul călăuzitor al acestor ve-

Fig. 2. — Tineri Aromăni înarmați.

cini. Nici mai mult nici mai puțin, ei vor să demonstreze că poporul român este adus în părțile pe care le locuiește, de un capriciu al soartei și că poporul bulgar deține prioritatea drepturilor de viață în aceste părți de răsărit ale Europei.

D-l Gantcho Ţenev, lector la Universitatea din Berlin, în un studiu istoricofilologic despre origina Bulgarilor, susține că Bulgarii ar fi locuit în Dacia și în Peninsula Balcanică înainte de venirea Slavilor și Romanilor, ei fiind adevărații Traco-ilirieni.

Mai sunt cunoscute ideile desprinse din o conferință ținută recent la « Casa Invățătorilor » dela Sofia de către profesorul universitar Peter Mutafciev, care afirmă, că poporul român s'a așezat pe teritoriul ocupat de el azi, abia în secolul al treisprezecelea, venind de prin părțile de apus ale Peninsulei Balcanice, formând în cursul evului mediu o populație de păstori, fără cultură, fără tradiție, ș. a. m. d.

Nu ni se explică însă după acești savanți fenomenul, cum de s'a putut, ca o populație de păstori cu o viață dezorganizată, fără cultură, fără tradiții, să asimileze și să anihileze completamente un popor vechiu stabilit, care ar fi fost poporul bulgar. În definitiv prin acest sistem de falsificare a istoriei inaugurat de perioada romantismului bulgar în frunte cu Gheorghi Stoicov Racovschi (Bălgarska Starissa), 1863, se explică hipertrofia simțului patriotic bulgăresc.

Această școală își are încă următorii ei azi, victime ale unui flux persistent de intoxicare șovinistă. Nu mai vorbim de ideile dominante în cultura bulgărescă: s'a susținut de către acești oameni, că elementele limbii bulgare constituie substratul multor limbi europene. Toponimia celor mai întinse părți din Europa este indicația dominațiunii și a influenței pe care a exercitat-o poporul bulgar.

Dacă ne-am oprit asupra acestor lucruri, este pentru motivul că poporul bulgar prin structura sa etnică și sufletească ne dă explicația sensului politic și social pe care-l cultivă și din care se desprinde starea de lucruri menționată.

I-a revenit României să se găsească direct în contact cu sufletul deosebit și mentalitatea specifică a Bulgariei.

Este vădit, că și raporturile, ce vor interveni între aceste două State, vor avea interesul lor particular.

Trebuiește remarcat însă, că față de mentalitatea bulgărescă, spiritul culturii românești reacționând prompt în publicistica, studiile, manifestările sale culturale, n'a depășit niciodată cadrul înțelegerilor și al respectului integrității naționale.

Uită Bulgaria de azi, că nu mai este Bulgaria de ieri.

Pentru deplină lămurire redăm pasagi din discursul d-lui N. Iorga, ținut cu ocazia discuției proiectului de lege.

«A pierit Bulgaria veche, în secolul al XIV-lea — și Bulgaria de astăzi nu are a face cu aceea care a pierit, cum nu are a face Statul român de acum cu ultimii împărați romani dela sfârșitul evului antic. Aceasta este o altă țară, aceasta este o mică țară, care trebuie să fie modestă și care nu se poate sprijini pe marea țară medievală care nu a fost modestă și, fiindcă nu a fost modestă, a pierit. Și, dacă cei mari mor când nu sunt modești, cei mici cu atât mai mult. A dispărut vechiul Stat bulgăresc, ale cărui tradiții nu le poate reclama nimeni: nimeni nu vine dela Crum și nici dela Simion. Totul vine dela mărinimia lui Alexandru al II-lea, Țar al Rusiei; dela mărinimia neuitatului Carol I-ii, Domn al României. De acolo vine Bulgaria, cu ceva adaus de bande bulgărești, care s'au purtat, foarte frumos,

dar care au fost pregătite și înarmate la Ploești; steagul Doamnelor din Samara li s'a dat la Ploești aici, la noi. Când a pierit vechiul Stat bulgăresc, n'a fost nație care să pună mai bucuros pământul și banul și inima sa la îndemâna popoului bulgar.

«Ultimii noștri Domni mari ai Țării-Românești au fost Domni pe tot malul drept al Dunării. Vladislav-Vodă a fost Domn în Vidin. Vladislav a fost la Nicopoli. Mircea cel Bătrân a fost Domn în Silistra, și, când eră Domn în Chilia și în Silistra, aceasta însemnă că eră Domn pe toată Dobrogea până la marginea Varnei. Turcii au luat Dobrogea nu dela stăpânitori bulgari, ci dela Mircea cel Bătrân, dela moștenitorul lui Vladislav-Vodă. Noi nu suntem acolo în calitate de uzurpatori sau de venetici, și nu admitem să fim tratați acolo în calitate de uzurpatori sau de venetici. Nu avem să răscumpărăm acolo nici un păcat, ci avem să continuăm anumite binefaceri de cultură și de civilizație. Și în tot cursul evului mediu, — la sfârșitul evului mediu, — și în toată epoca modernă, noi am fost frații liberi, frați mai mari și liberi ai Bulgarilor.

«Cu zecile de mii au fost smulși în secolul al XV-lea Bulgari de acasă dela ei și strămutați pe pământul românesc.

«Vlad Țepeș, vestitul Vlad Țepeș, o fi omorit el Turci pe linia Dunării, dar aripile lui stropite cu sânge au acoperit puțințel și libertatea creștinilor, câtă se mai putea ținea pe malurile Dunării.

«Mihai Viteazul a fost speranța tuturor creștinilor din Balcani, și Vlădica din Târnova, Dionisie Rali, a stat lângă dânsul, a fost în Ardeal capelanul lui, el, Vlădica din Târnova, șeful Bisericii bulgărești de atunci; l-au făcut și Mitropolit al Moldovei pentru câțeva vreme, în momentul când fericitul Domn a stăpânit și cealaltă țară românească, Moldova.

«Și leul bulgăresc a fost închinat pe steaguri lui Matei Basarab, Domn al Țării-Românești.

«În epoca fanariotă, pe umerii noștri s'a sprijinit toată Biserica Răsăritului. Din mila românească s'a ținut Mitropolia din Silistra: hrisoavele trăiesc și până astăzi. Cele dintâiu cărți bulgărești s'au tipărit la noi, în tipografiile noastre.

«Când a început mișcarea națională bulgărească, centrul acestei mișcări a fost România. Istoria Bulgarilor a început prin Marin Drinov, la Braïla. La Giurgiu, la București, la Craiova, unde a trăit doctorul Veron, pretutindeni noi am fost adăpostitorii acestei vieți noi.

«Pe vremea bătrânului Ion Brătianu, când s'au alcătuit cele dintâiu bande bulgărești care au mers să se sacrifice pentru libertatea poporului lor — și-mi pare rău că Ivan Vazov, care a scris «Pod iugotom» (Sub jug), și-a batjocorit bătrânețele insultând pe Români în timpul marelui războiu; trebuia tocmai el să le păstreze recunoștința, el, care cunoștea aceste timpuri, — când a început această mișcare de eliberare, pe obrazul lui Ion Brătianu a apărut întreaga această operă de conspirație înaintea Europei, care îl acuză că el conspiră nu numai împotriva integrității Imperiului Otoman, dar și împotriva liniștii Europei. Și întreaga opinie publică a fost lângă Ion Brătianu.

«Am mers și eu, la 1913, cu trupele românești la Vrața și am văzut monumentul pe care d-voastră (cătore deputații bulgari) îl cunoașteți bine — și nimeni nu se supără dacă păstrați națiunii d-voastre toată credința cu care îi sunteți datori. Eu v'ăș lăsă, la Silistra, să purtați public și tricolorul bulgăresc, în loc ca la 10 Maiu

să-l combinați din deosebite elemente de îmbrăcăminte. Nu m'aș supără deloc. Țara Românească cere un singur lucru: respect față de dânsa, supunere față de legile ei, frăție față de elementul românesc. Cine simte în sufletul lui aceste însușiri, îl vom apropiă de sufletul nostru. Cine, nu, pe dreptul nostru îl vom îngenunchia, cu toată puterea pe care o are acest Stat și pe care o are această națiune.

«In 1913, când am intrat în Bulgaria, eu n'am văzut un Bulgar nedreptățit și insultat de armatele noastre. Atunci eu am fost până la Orhanie, până la muntele Sf. Nicolae, până la porțile Sofiei, și am fost de partea cealaltă, până adânc în Bulgaria. Și am văzut soldați români culegând recolta pentru femeile bătrâne ai căror copii se găsiu pe câmpul de luptă: soldatul nostru a desbrăcat uniforma, și, ca și cum ar fi fost fiul acelei bătrâne, a cules recolta. Și am văzut soldați români legănând pe brațe pe copiii acelora împotriva cărora puteau să se lupte. Și am văzut orașe bulgărești curățite de soldații noștri. Și când s'a mântuit războiul, eu am primit o scrisoare dela acel bulgar din Orhanie în casa căruia stătusem și care mi-a scris: «Sunt la Craiova, m'am dus să mi se plătească. Mi s'a plătit totul până într'un ban, de Români; iar, în ceea ce te privește pe d-ta, copiii mei întreabă în fiecare zi: «ce face soldatul român care a stat două săptămâni în casă la noi?»

«Așa ne purtăm noi! Și merităm ceva pentru aceasta: merităm altceva decât ceea ce am găsit la Silistra.

«Noi, acolo, în Dobrogea aceasta nouă, suntem ca și Bulgarii, veniți odată cu Statul nostru, prin urmare cu câteva zeci de ani mai târziu, nici cu cincizeci de ani mai târziu. Suntem urmași ai grănicerilor turci. Când, la sfârșitul secolului al XIV-lea au căzut Bulgarii, Turcii au adus din Anatolia oameni pe cari i-au așezat acolo. Toată coasta Mării Negre, toată Dobrogea a fost ocupată de dânsii, tot malul du-nărean eră ținut de grănicerii turci.

«Acum câteva zile i-am văzut. Nu se pot află exemplare mai nobile de oameni, cari să-și aibă vitejia și cavalerismul mai frumos scrise pe față decât acești minu-nați oameni, pe cari toată lumea îi neglijează».

* * *

Cu privire la legislația pe care a căutat România să o dea necesităților ei de administrare internă și privitor la chestia colonizărilor a primit întâmpinarea unui sistem de protestări sui generis, venite din partea Bulgariei.

Regimul democratic care guvernează Statul român, dă posibilitatea de exprimare oricărei grupări reprezentată în Parlamentul său.

În Parlamentul din București sunt reprezentate toate minoritățile Statului. Legea colonizării Cadrilaterului dobrogean, a fost întâmpinată de grupul parlamentarilor bulgari prin un memoriu care cerea scoaterea ei de pe ordinea de zi:

«Ciasa suprapusă și conducătoare a poporului român a fost stăpână până acum zece ani pe o întindere de peste 90% din pământul țării; ascultând vremurile noi, singură s'a expropriat, fără vărsare de sânge, neforțată de nimeni, în timp ce deține și puterea publică. Acest exemplu unic în istoria lumii, a dat posibilitate păturii țărănești să înceapă o viață nouă, mai omenească.

«Aceasta denotă o mare tărie morală, recunoscută de multe alte popoare».

Acest pasaj este cuprins în memoriul menționat. Din acest memoriu înaintat guvernului prezidat de d-l Iuliu Maniu, vom desprinde câteva pasajii caracteristice,

prin care parlamentarii bulgari cer, ca orânduirea colonizării Aromânilor să se facă în chipul următor:

« Credem că este necesar, ca onoratul guvern să ia măsuri să înceteze actuala stare de lucruri în *Dobrogea-Nouă*, în ceea ce privește chestiunea proprietății și care după noi ar fi următoarele:

1. « Să se oprească sosirea de noi coloniști, până la modificarea legii pentru organizarea Dobrogei-Nouă ».

2. « Coloniștilor, cari sunt în Cadrilater și nu au luat încă pământ, să li se

Fig. 3. — Aromânce din ținutul Coritzei stabilite în Frașari—Dobrogea Nouă.

dea din proprietatea domeniială a Statului. Este necesar a se da ordin în acest sens, consilieratelor respective.

3. « Să se ordone organelor respective, să nu mai ia sub nici un pretext, *pământul proprietarilor originari*, până la votarea legii.

4. « Să se studieze posibilitatea pentru *retrocedarea practică a pământurilor luate dela proprietarii originari și date la coloniști*, conduși de ideea de a nu se provoca perturbații, între coloniști și populație, *făcându-se schimburi posibile*.

5. « Să se depună de urgență proiectul de lege, pentru modificarea legii noastre de organizare a Dobrogei-Nouă din 1924, în *special Cap. 6 « Despre proprietăți »*, călăuziți de principiul stabilit, prin legea del 1921, adică excluzând principiul « proprietății mirie ».

« In acest scop urmează să se dea dispozițiuni administrațiilor financiare și consilieratelor agricole respective din jud. Durostor și Caliacra ».

Dealtfel legea Dobrogei-Nouă, care n'a întârziat să vină, a fost votată de Corpurile legiuitoare în Iunie 1930, sub guvernul național-țărănesc.

Principiile acestei legiuiri au avut darul să întrunească elementele unor multiple protestări venite din partea populației de coloniști români ai Dobrogei-Nouă.

Vraja care există în populația Dobrogei-Nouă, și mai cu seamă hărțuile la care sunt supuși coloniștii macedo-români, în urma numeroaselor anchete care s'au făcut, s'a constatat că sunt provocate de populația bulgară, care nu vrea să admită o colonizare românească în Cadrilater.

Toate anchetele care s'au făcut, — și cele mai numeroase au fost în timpul ultimelor guvernări — au dus la astfel de constatări.

Publicistica epocii, preocupările de fiecă zi, au fost reținute de grija acestei probleme, care treptat, treptat va duce la desnodăminte neașteptate. *Proiectul legii de organizare a Dobrogei-Nouă*, a întrunit comentariile cele mai variate. Zilnic coloanele ziarelor au cuprins ideile care înfățișau caracterul acestei legi. Intrunirile, care au avut loc în diverse puncte ale țării, indică o atmosferă specifică.

Ziarele redau întrunirea coloniștilor din județul Durostor, dela 20 Iunie 1930:

* Silistra, 9 Iunie.

« Ieri a fost în sala « Dunărea » din grădina publică a orașului, o mare întrunire a tuturor coloniștilor din Durostor.

Adunarea, convocată de societatea « Acțiunea Românească din Durostor », a fost deschisă la orele 10 sub președinția unui comitet compus din d-nii: C. Hentzescu, avocat; Gh. Zuca, profesor; Mihail Lala avocat; Gh. Dumitriu, Gh. Ciunga, Tașcu Mișu și Theodor Belu, fost președinte al biroului de colonizare.

D-l profesor *Zuca* arată că modificarea legii Dobrogei-Nouă, — în baza căreia s'a legiferat dreptul de proprietate și s'au pus bazele operi de colonizare, — este dorită de guvernul din Sofia și nu de guvernul român. Această nelegitimă dorință a fost manifestată de parlamentarii noștri de origină bulgară.

Pe lângă interesul de ordin național pe care-l urmăresc acești parlamentari, ei mai au în vedere și consolidarea platformei lor politice.

D-l *Const. N. Zaharescu*, învățător arată că modificarea legii este anticonstituțională, ea neavând un temei juridic. D-sa recunoaște să se permită celor ce n'au declarat terenurile, un nou termen, dar nu înțelege să se legifereze modificarea așa cum o cer parlamentarii bulgari din Cadrilater, pentru că o astfel de legiferare va avea drept consecințe imediate inerente turburări, chiar vărsări de sânge.

Deci, spre a nu se nesocoti opera de colonizare, — aceasta fiind mai mult decât o crimă națională, — și spre a nu se turbură ordinea și liniștea acestui ținut, guvernul nu trebuie să accepte modificarea legii.

D-l *Niculae Babu*, învățător din satul românesc Frașari, a vorbit în dialectul macedo-român. Arată că Bulgarii uneltesc în taină contra coloniștilor, prin mistificarea adevărului în fața guvernului. Recomandă coloniștilor solidaritate, căci numai astfel se va putea ajunge la respectarea drepturilor lor.

D-l *I. Drăgolescu* arată că, prin modificarea legii, pe lângă retrocedarea treimilor, Bulgarii urmăresc împiedecarea colonizării acestui ținut, fapt care pentru bulgari prezintă un pericol iminent, desnaționalizarea lor.

D-l *Gh. Dumitriu* arată uneltirile, continue și prin orice mijloace, ale Bulgarilor, numai ca să fie deposedați coloniștii. Dă exemplu cu nejustificatele formalități pe care autoritățile de aici le cer coloniștilor, mai ales sub acest regim, când

majoritatea parlamentarilor din Cadrilater fiind Bulgari, dorințele populației pe care ei o reprezintă, pot fi mai ușor satisfăcute la București.

Autoritățile noastre trebuie să aibă în vedere valoarea colonizării, — opera de românizare — și nicidecum valoarea certificatelor.

D-1 *Al. Negoescu*, învățător, arată că parlamentarii de origină bulgară din Cadrilater, autorii anteproiectului de modificare a legii Dobrogei-Nouă din 1924, știind pozitiv că legiferarea acestei modificări este imposibilă, au căutat să depună anteproiectul în taină, la sfârșitul sesiunii.

D-1 *Stere Papadumitru*, colonist aromân, fruntaș din comuna Tatar Atmeaga, arată că în nici un caz coloniștii, chiar cu prețul sângelui lor, nu-și vor părăsi gila pe care le-a încredințat-o patria lor mamă.

În acest sens vorbește și d-1 *Carabina*, colonist din satul Baltagii-Nou.

D-1 *Tașcu Statu*, avocat, arată că prin modificarea legii, nu se păgubesc numai interesele colonizării din Cadrilater, dar se nesocotesc chiar interesele Statului român, deoarece opera de colonizare din Cadrilater nu aparține regiunii și individului, ci Țării și întregului popor român.

D-1 *Gh. Chiajna*, învățător, spune coloniștilor că ei au fost chemați aci nu ca să plângă, ci să protesteze contra unor uneltiri vrăjmașe neamului nostru. Ei trebuie să-și apere un drept consfințit de trecut, de istorie.

D-1 *C. Hentzescu*, avocat, examinând anteproiectul de modificare a legii din punct de vedere juridic, îl găsește imposibil, ca incompatibil cu interesele noastre superioare de Stat.

Adresându-se apoi coloniștilor, îi îndeamnă să recurgă la orice mijloc, — spre a-și apăra loturile lor, căci orice mijloc este îngăduit și de legi. Colonistul este nevoit să-și apere lotul și atunci se găsește în « legitimă apărare » a unui drept ce este al țării întregi.

Propune apoi și întreaga adunare admite, următoarea moțiune:

« Românii de toate categoriile sociale din județul Durostor, întruniți în localul grădini publice « Dunărea » din Silistra, în ziua de 8 Iunie 1930, protestează cu energie în contra acțiunii întreprinsă de iridenta bulgară pentru modificarea legii de verificare a titlurilor de proprietate din 1924.

Călăuziți numai de iubirea neamului și a țării, ne legăm a lupta prin toate mijloacele contra încercării dușmanilor noștri de a o modifica și considerăm ca o crimă națională orice atingere i s'ar aduce, degajându-ne răspunderea turburărilor a căror gravitate nu o putem prevedea.

Înfierăm purtarea infamă a uneltelor iridente, care inducând în eroare guvernul, prin fel de fel de ticluiri perfide a adus la perturbarea de azi.

Coloniștii își apără în Dobrogea de sud nu brazda lor de pământ, dar cel mai superior interes al țării: Românizarea unei provincii înstrăinate.

Cerem deci guvernului, să respecte această lege națională și să ia sancțiuni severe contra coadelor de topor, trădători de neam, care turbură liniștea Dobrogei de sud ».

În ciuda acestor întâmpinări, guvernul național-țărănesc supune votului Corpurilor legiuitoare la 30 Iunie 1930, următoarea *Lege pentru completarea legii de organizare a Dobrogei-Nouă*:

LEGE PENTRU COMPLETAREA LEGII PENTRU ORGANIZAREA DOBROGEI-NOUĂ

Art. 1. — În termen de 30 de zile dela promulgarea legii de față, toți acei, cari stăpânind, sub orice formă la pr mulgarea legii din 1914, bunuri imobiliare de orice natură, nu și-au făcut încă declarațiunile prevăzute de art. 113 din legea Dobrogei-Nouă din 22 Aprilie 1924, sau nefăcându-le în termenul prescris de acel articol le-au fost respinse ca tardive de către Comisiunile instituite conform art. 118 din legea din 1924, se vor prezenta la judecătorii de ocol de care aparțin, pentru a face declarațiile lor potrivit legii de față.

Fie în persoană, fie prin orice cunoscut sau orice membru al familiei, cei interesați, știutori sau neștiutori de carte, vor declara: dacă sunt Români sau cetățeni români, în ce județ, comună sau sat și-au stabilit reședința sau domiciliul, ce anume imobile stăpânesc, întinderea și vecinătățile acelor imobile, numele satelor sau comunelor în care sunt situate, cu ce drept, sub ce formă, de când și dela cine le stăpânesc, și ce acte posedă sau au posedat în dovedirea dreptului de stăpânire asupra acelor imobile, depunând, sub luare de dovadă, actele ce le posedă.

Declarațiunile făcute de un singur moștenitor profită tuturor.

Art. 2. — Toți cei cari făcând apeluri contra hotărîrilor comisiunilor de ocol, apelurile au fost respinse ca tardive, cum și aceia ale căror apeluri au fost respinse în lipsa lor, vor putea, în termen de 30 zile dela promulgarea legii de față, să se prezinte la comisiunile de apel respective, ca să ceară judecarea apelurilor lor.

Comisiunile de apel sunt datoare să ia act de cererile ce li se fac sau li se prezintă și să fixeze termene pentru judecarea în fond a apelurilor, potrivit procedurii prevăzută de legea din 1924.

În acelaș termen de 30 zile vor putea fi apelate toate hotărîrile comisiunilor de ocol, care n'au fost încă apelate și prin care s'au respins în întregime declarațiunile în lipsa declaranților.

Tot în termen de 30 zile Statul va avea dreptul de a ataca, cu apel, hotărîrile neapelate sau rămase definitive în apel din lipsă de apărare.

Art. 3. — Cei cari au făcut declarațiuni în baza art. 113 din legea Dobrogei-Nouă din 1924, ce li s'au respins ca tardive, vor declara, pe lângă cele arătate în art. 1, când și la ce comisiune de verificare le-au prezentat sau le-au trimis, spre a se formă un singur dosar cu declarațiunile ce se vor face pe baza legii de față.

Art. 4. — Funcționarii judecătorilor în prezența și sub controlul judecătorilor delegați, cu primirea declarațiunilor, prevăzute de art. 1 al acestei legi, vor trece, pe scurt, declarațiunile în procese-verbale semnate de judecător, de funcționarii cari le trec și de declaranții știutori de carte, făcându-se mențiuni de toate actele depuse la fiecare declarațiune.

Procesele-verbale, cu declarațiunile făcute, clasate pe comune și sate, vor fi înaintate de îndată comisiunilor instituite potrivit art. 118 din legea Dobrogei-Nouă din 1924.

Art. 5. — Actele depuse la declarațiuni, formând dosare separate pentru fiecare declarațiune, se vor predă și luă în primire de către grefierii comisiunilor, odată cu procesele-verbale în cari sunt trecute declarațiunile.

Identitatea declaranților sau a celor ce se prezintă pentru ei, cunoscuți sau

rude cu declarații, se va stabili prin cărțile lor de membri ai comunei sau satului în care locuiesc, ori dacă aceste cărți, prevăzute de legea administrației locale, nu vor fi încă confecționate la promulgarea legii de față, prin acte de identitate liberate de autoritățile comunale sau sătești.

Art. 6. — Comisiunile care vor funcționa în Dobrogea-Nouă pe baza art. 118 din legea Dobrogei-Nouă din 1924 și a acestei legi, vor cerceta, în calitate de comisiuni de verificare, după procedura prevăzută în legea din 1924, atât declarațiunile prescise de legea Dobrogei-Nouă din 1924, dar necercetate și nesoluționate încă până la promulgarea legii de față, cât și declarațiunile care, respinse ca tardive în baza legii din 1924, se socotesc în termen în baza art. 1 al prezentei legi, cât și declarațiunile și apelurile prevăzute de legea de față prin art. 1 și 2.

Comisiunile, pentru fiecare declarațiune în parte sau dacă sunt mai multe declarațiuni pentru același imobil, conexându-le și dând o singură hotărîre, vor stabili ce întinderi din cele declarate rămân în proprietatea celor cari le-au declarat și ce întinderi trec în proprietatea Statului.

Art. 7. — În cazul când asupra aceluiaș imobil se vor face declarațiuni și de cei ce-l stăpânesc și de cei ce pretind un drept de stăpânire, comisiunile, fără a se ocupa cui revine dreptul de proprietate, vor stabili drepturile Statului, respectând situațiunea de fapt și făcând mențiune despre litigiu în hotărîrea de verificare.

În cazul în care, asupra unuia și aceluiaș teren, s'au dat două sau mai multe hotărîri contradictorii, rămase definitive, ele vor fi aduse în fața comisiunilor județene, care se vor pronunța numai cu privire la persoana deținătorului, printr'o nouă și singură hotărîre, potrivit alineatului precedent.

Art. 8. — După ce hotărîrile de verificare arătate în articolele precedente vor rămâne definitive, comisiunile care le-au pronunțat, instituite conform art. 118 din legea Dobrogei-Nouă din 1924, vor hotări, în calitate de comisiuni agrare, acolo unde n'au hotărit încă asupra exproprierii prevăzută de legea agrară din Vechiul Regat, cu privire la terenurile lăsate sau ce se vor lăsa prin hotărîrile de verificare, în proprietatea declaranților în întinderile arătate în acele hotărîri.

Deși pronunțate de aceleași comisiuni hotărîrile de verificare premergătoare celor de expropriere, ca și lucrările lor, vor fi cu totul distincte unele de altele, formând dosare separate.

Art. 9. — Hotărîrile definitive pronunțate asupra declarațiunilor făcute și verificate în conformitate cu legea Dobrogei-Nouă din 1924, se vor considera după terminarea procedurii de expropriere prevăzută de legea agrară, ca titlu de proprietate asupra tuturor imobilelor recunoscute ca proprietate a declaranților, cu întinderile și vecinătățile trecute în acele hotărîri.

Hotărîrile definitive pronunțate pe baza legii de față se vor considera ca titluri pentru fixarea suprafeței cu care declaranții urmează a fi împroprietăriți, potrivit art. 22 din legea de față.

Art. 10. — În ce privește pădurile, sub orice formă se stăpânesc de către particulari, vor fi și ele declarate sau apelate în acelaș termen, în aceleași condițiuni, cu aceleași forme și aceeaș procedură ca terenurile ce urmează a fi declarate sau apelate în baza legii de față.

Acei cari au fost sau vor fi recunoscuți ca proprietari prin hotărîrile definitive de verificare, vor avea dreptul să desemneze, în termen de trei luni dela promulgarea legii de față, sau pentru cele nedecarate încă, în termen de trei luni dela

rămânerea definitivă a hotărârilor, prin declarațiuni ce se vor consemna în procesele-verbale încheiate de președinții comisiunilor, partea de pădure care, în baza art. 117 din legea din 1924, urmează a trece în proprietatea Statului și partea de pădure ce va rămâne proprietatea lor. Treimea ce se ia de Stat va cuprinde pe cât posibil arborete de aceeași vârstă și constituire ca cel rămas proprietarilor respectivi.

După ce au făcut aceste declarațiuni sunt liberi a exploata, fără nici o restricție, pădurea ce le-a rămas ca proprietate a lor, respectând numai condițiunile prevăzute de regimul silvic al Statului.

Art. 11. — Porțiunile mici de păduri sau de păduri izolate, de o utilitate neînsemnată pentru Stat, atribuite Statului prin hotărârile definitive pronunțate în baza legii Dobrogei-Nouă din 1924 și prin hotărârile pronunțate în baza prezentei legi, vor putea fi vândute de Minister, prin bună învoială.

Prețul va fi fixat de Minister cu avizul Casei Autonome a Pădurilor.

Declarații au drept de preferință la condițiuni de vânzări egale.

Dacă întinderea de pădure convenită Statului trece de 100 ha, dreptul de preferință la cumpărare sau exploatare aparține obștiiilor locale, cu obligațiune de a folosi pădurea în comun, după care dreptul de preferință revine declarantului.

Art. 12. — Zonele împădurite, aparținând Statului, situate lângă frontieră sau lângă drumuri, zone care au fost sau vor fi destinate defrișării, trec de drept din patrimoniul Casei Autonome a Pădurilor Statului în patrimoniul domeniial al Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Art. 13. — Cei cari au păduri particulare în stăpânire, situate în zonele de frontieră și în zonele de lângă drumuri, destinate a fi defrișate, sunt obligați a face defrișarea lor în aceleași condițiuni ca Statul.

Dacă nu se vor conforma acestei obligațiuni în termen de șase luni dela promulgarea legii de față, zonele lor împădurite, arătate mai sus, vor putea fi defrișate de către Stat, fără nici un drept de opunere sau de despăgubire pentru proprietar.

Materialul lemnos ce va rezultă din tăierea arborilor și din extragerea buturugilor, va rămâne proprietarului pădurii. Acesta însă va fi dator a rambursa Statului cheltuelile necesitate pentru tăierea arborilor dela nivelul pământului.

Art. 14. — Alegerea și determinarea întinderii pădurilor și mișlicurilor, proprietatea Statului și proprietate particulară, care urmează a fi defrișate pentru a deveni terenuri de cultură, precum și a terenurilor din proprietatea Statului, care urmează a fi împădurite, se vor face de organele competente.

Art. 15. — Locuitorii din Dobrogea-Nouă cari au emigrat după data de 28 Iunie 1913, cei cari au renunțat la cetățenia română, cei cari nefiind Români sau cetățeni români, nu locuiesc în Dobrogea-Nouă sau restul țării și cărora nu li s'a aplicat dispozițiunile legii agrare, sunt obligați ca în termen de trei luni dela promulgarea legii de față să vândă Statului imobilele lor rurale.

În privința modalităților vânzării, procedurii fixării prețului și felului de plată, se vor aplica în totul dispozițiunile legii agrare.

Art. 16. — La expirarea termenului prevăzut mai sus, dacă vânzarea acestor imobile nu s'a oferit Statului, imobilele vor trece în proprietatea Statului pe baza hotărârilor comisiunilor de expropriere, prevăzute în legea agrară din Vechiul-Regat, sesizate de organele Ministerului de Agricultură. Aceste comisiuni vor avea competența de a fixă prețul și modul de plată, potrivit dispozițiunilor legii agrare sau legilor speciale în vigoare în Vechiul-Regat.

Art. 17. — În cazul când proprietarii terenurilor ce urmează să fie vândute Statului, nu au domiciliul sau reședința cunoscută în țară sau străinătate, organele Ministerului de Agricultură, în aplicarea dispozițiilor acestui articol, îi vor încunoștiința de măsurile privitoare la vânzarea către Stat a terenurilor prin *Monitorul Oficial*, iar dacă reședința lor este cunoscută în străinătate, prin Oficiile consulare românești din localitate.

Art. 18. — Statul, reprezentat prin Ministerul Agriculturii și organele sale, are la preț egal dreptul de preemțiune la toate înstrăinările de proprietăți imobiliare rurale, în termen de două luni de zile dela încunoștiințarea făcută de cei interesați, aplicându-se în totul, atât ca procedură și modalitate de exercitarea dreptului de preemțiune, și consecințele neexercitării lui, dispozițiunile legii agrare din Vechiul-Regat.

Art. 19. — Toate vânzările făcute până la promulgarea legii de față către particulari, prin neexercitarea de către Ministerul de Agricultură sau de către Casa Centrală de împroprietărire a dreptului de preemțiune, în lipsa regulamentului prevăzut de art. 20, ultimul alineat, din legea Dobrogei-Nouă din 1924, sunt și rămân valabile.

Art. 20. — Viile și orice fel de plantațiuni de arbori fructiferi și de salcâmi cu locurile lor din raza orașului nu sunt supuse verificărilor.

Dispozițiile administrative sau cele cuprinse în hotărârile de verificare, chiar definitive, pronunțate până la promulgarea legii de față, în baza cărora imobilele prevăzute în acest articol au fost trecute în proprietatea Statului, sunt și rămân fără valoare, imobilele reintrând, dacă au fost luate de Stat, în stăpânirea celor dela cari s'au luat.

Redarea în stăpânirea celor dela cari au fost luate se va face de către organele Ministerului Agriculturii, pe cale administrativă.

Art. 21. — Numai cetățenii români stabiliți definitiv în Dobrogea-Nouă având situația lor militară în regulă, vor beneficia de dispozițiunile art. 1, 2, 22 și 23 ale prezentei legi.

Art. 22. — În limita terenurilor disponibile care ar rezulta prin executarea operațiunilor de comasare, Statul va împroprietări pe cei îndreptățiți în ordinea categoriilor de mai jos:

Categoria I-a

Se împroprietăresc cu întinderea recunoscută lor prin hotărârile de verificare date în virtutea prezentei legi, cetățenii români cari dețin de fapt terenurile ce li se cuvin.

În cazul când nu dețin decât în parte terenurile, se împroprietăresc cu diferența, potrivit alineatului următor.

Cei cari nu dețin nici în total, nici în parte, terenuri potrivit hotărârilor de verificare, se împroprietăresc numai din surplusul rezultat din executarea operațiunilor de comasare.

Categoria II-a

Se împroprietăresc cu loturi cultivabile în întindere până la 5 ha:

a) Toți invalizii cari au luptat în armata română, în războiul pentru întregirea neamului;

b) Descendenții și văduvele celor ce au luat parte la războiul luptând în armata română;

c) Toți cei cari au fost pe front și au luptat în armata română și sunt lipsiți de pământ. Dacă au mai puțin decât lotul tip al regiunii, li se va da un lot de completare.

Categoria III-a

Se împroprietăresc cu loturi cultivabile până la completarea lotului maxim de 10 ha., toți locuitorii cetățeni români, cărora li s'a recunoscut, prin hotărârile comisiunilor de verificare că au avut o suprafață inițială până la 10 ha inclusiv, fără ca totuș prin lotul de completare să se întrecă suprafața posedată inițial.

Împroprietăririle locuitorilor prevăzuți la categoriile I-a, II-a și a III-a, se vor face cu precădere la comasare, începându-se cu proprietățile cele mai mici.

Categoria IV-a

Capii de familie, muncitori agricoli, stabiliți în Dobrogea-Nouă, dacă nu au deloc pământ, vor fi împroprietăriți potrivit cu posibilitățile, cu unu până la 3 ha.

Nimeni nu va putea cumula din întinderile ce i se cuvin din cele patru categorii peste întinderea cea mai mare prevăzută pentru una din aceste categorii.

Locuitorii din categoriile I-a și III-a vor beneficia de scutire, de plata prețului pământului, iar locuitorii din categoriile II-a și IV-a vor fi împroprietăriți în condițiunile prescise de legea agrară din Vechiul-Regat.

Art. 23. — Dacă cei arătați în categoriile II-a și IV-a de sub articolul precedent, n'au case sau loc de casă pentru ei și familiile lor, vor fi împroprietăriți și cu loc de casă, cu atât teren cât prevede legea agrară, dacă Statul va avea teren disponibil și pentru locuri de casă și dacă n'au fost împroprietăriți în baza legii agrare sau în baza legii de colonizare.

Art. 24. — Nu vor fi admiși la împroprietărire în nici una din categoriile de mai sus cei cari nu sunt cetățeni români, cei cari nu sunt domiciliați în Dobrogea-Nouă, sau dacă sunt socotiți ca atare, nu sunt efectiv stabiliți cu locuința în Dobrogea-Nouă, precum și cei condamnați pentru delictе în contra siguranței Statului, pentru dezertare, spionaj și crime.

Art. 25. — Sunt și rămân proprietatea Statului:

a) Toate imobilele rurale nedeclarate. — Trecerea lor în proprietatea Statului se va face pe cale administrativă;

b) Toate bunurile de orice natură care au aparținut Statului bulgar la 28 Iunie 1913;

c) Toate terenurile arabile de pășune și pădurile cuvenite Statului din terenurile și pădurile declarate de particulari și verificate prin hotărârile definitive, pronunțate în baza legilor Dobrogei-Nouă din 1914, 1921, 1924 și în baza prezentei legi;

d) Toate terenurile și pădurile rămase nedeclarate și după termenul prescrist de art. 1 al legii de față;

e) Toate terenurile arabile, de pășune și pădurile, și orice fel de bunuri imobiliare intrate în stăpânirea Statului român, în baza legilor pentru organizarea Dobrogei-Nouă din 1914, 1921, 1924, și în baza legii de față și a legii agrare și legilor speciale din Vechiul-Regat;

f) Toate minele, carierele și apele minerale;

g) Toate lacurile, bălțile, canalurile și pescăriile de orice natură.

Art. 26. — Când locuitorul declarant, căruia i se va fi recunoscut prin hotărâre definitivă de verificare, proprietatea unui imobil rural, nu va fi de față sau reprezentat, imobilul se va predă primarului local, prin dresare de proces-verbal.

Dacă până într'un an dela data procesului-verbal, proprietarul nu se va prezenta în persoană spre a-și lua în primire efectiv imobilul, va pierde dreptul la el în folosul Statului, care va intra în stăpânire pe cale administrativă.

Art. 27. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor rămâne autorizat ca, din fostele izlazuri comunale, oricare ar fi proveniența lor, să cedeze gratuit pe seama comunelor o întindere de teren potrivit cu numărul locuitorilor, capi de familie, agricultori manuali de pământ, socotindu-se între ei și coloniștii, luându-se drept normă până la un hectar de cap de familie.

Art. 28. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor este autorizat să facă schimburi de terenuri de cultură, de păduri sau proprietăți de orice natură, situate, fie în Dobrogea-Nouă, fie în orice parte a țării cu alte bunuri imobiliare de orice natură ale particularilor din Dobrogea-Nouă, în vederea comasării sau colonizării prin bună învoială.

Acest schimb se poate face și cu imobile stăpânite în diviziune.

Art. 29. — De dispozițiile prezentei legi beneficiază și locuitorii comunelor care la anexiune au aparținut județelor Caliacra și Durostor, iar actualmente aparțin județului Constanța.

Art. 30. — Toate legile și regulamentele contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

Legea a fost votată cu o majoritate de *una sută patruzeci și două* voturi, contra *șase*.

* * *

Ecoul discuțiilor asupra legii Dobrogei-Nouă a străbătut profund straturile opiniei publice românești.

Cele mai vii discuțiuni, meetinguri, întruniri, totul a fost pus la contribuție, demonstrându-se prin aceasta acuitatea problemei și sensul gravității ei.

Răsunetul atentatului săvârșit de studentul aromân Gh. Beza asupra d-lui C. Angelescu, inițiatorul legii, reprezentant politic al Cadrilaterului în parlamentul legiferator, a solidarizat masa întreagă a coloniștilor, pentru a cere și mai hotărât păstrarea integrității domeniiale în favoarea populației refugiate.

Consecințele nu au fost decât de natură a aduce chestiunea în discuție fățișă și a i se da soluționarea conformă cu interesele presante și vitale a majorității poporului colonizabil în contingente din ce în ce crescânde. Atât procesul atentatului cât și fricțiunile politice puse în joc de această lege au evidențiat că « problema colonizării » se pune pe deasupra voinții sau calculelor de birou.

Realități crude, nevoi doritoare cereau ca o legiuire ori de unde ar porni, și ori de către cine s'ar face, să se facă după normele indicate de pulsul și necesitățile categorice ale contingentelor locale.

În chipul acesta, cu rețușările care au fost imperios reclamate, orânduirea colonizării Cadrilaterului se îndreaptă spre orizonturi clare.

Statul român își va vedea neturburat de stricta veghere a intereselor naționale pe care le are pe pământul Dobrogei-Nouă, păstrând nealterate drepturile constatate și motivate ale protestatorilor.

Rezultatele funcționării Oficiului Național al Colonizărilor se desprind din următorul referat al acestui Oficiu:

«Temeiul juridic al colonizărilor a fost fixat de art. 114—119 din legea pentru reforma agrară a Vechiului Regat; de art. 113—118 din legea pentru reforma agrară pentru Transilvania; de art. 38—41 din legea pentru reforma agrară a Basarabiei; de art. 86—91 din legea pentru reforma agrară a Bucovinei; de jurnalele Consiliului de miniștri Nr. 3065 din 3 Noemvrie 1922 și 1698 din 13 Iunie 1925, pentru Cadrilater, modificat prin jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 316 din 28 Februarie 1930, care prelungeste dispozițiunile jurnalului Consiliului de miniștri Nr. 1698 din 1925, până la 1 Ianuarie 1930; în sfârșit prin jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 1906 din 30 Iunie 1925, pentru refugiații de pe granița de Vest a țării.

Terenurile afectate colonizării au provenit astfel din disponibilitățile rezultate din legea reformei agrare în regiunile unde nevoile îndreptățiților la împroprietărire au fost satisfăcute, cu excepțiunea Dobrogei-Nouă, unde în virtutea art. 29 din legea pentru organizarea Dobrogei-Nouă, colonizările s'au făcut atât pe disponibilitățile provenite din expropriere, cât și pe acelea care constituiau patrimoniul Statului, fie că erau domeniale propriu zis, fie că proveniau din treimi.

Alegerea coloniștilor s'a făcut:

1. Cu locuitorii îndreptățiți la împroprietărire cari nu au putut să fie satisfăcuți din cauza lipsei de teren în locurile lor de origină;

2. Cu locuitorii neîndreptățiți la împroprietărire din Vechiul-Regat, așezați în Cadrilater în vederea colonizării și cari ar fi constituit, dacă nu ar fi fost colonizați, un permanent element de agitațiuni;

3. Cu Români din afară de hotare.

S'au colonizat astfel 38.749 locuitori din cari:

8.028	coloniști	așezați	în	Vechiul-Regat;
18.160	»	»	»	Dobrogea-Nouă și Veche;
4.363	»	»	»	Transilvania;
572	»	»	»	Bucovina;
7.626	»	»	»	Basarabia.

Operațiunile de colonizare au fost executate de Casa Centrală a împroprietăririi, care la început a avut în organizațiunea sa un simplu biou de colonizare.

Mai târziu, în anul 1927, pe măsură ce rămăneau disponibilități din terenurile expropriate și categorii de îndreptățiți la împroprietărire nesatisfăcute, acest biou a fost transformat în Direcție care la rândul ei, în ultima organizare a Ministerului din anul 1930, a fost transformată în serviciul colonizărilor din Direcțiunea Reformei Agrare.

Terenul afectat colonizării celor 38.749 locuitori este de 311.342 hectare.

Loturile atribuite coloniștilor au variat după regiune, luându-se în general ca bază lotul tip de împroprietărire; adică 5 ha. în Vechiul-Regat și Bucovina, 6 ha. în Basarabia, 6—17 jugăre în Transilvania și 10—25 ha. în Dobrogea și Cadrilater.

Darea în debit definitivă a coloniștilor, nu s'a făcut decât într'o mică măsură cu excepția Basarabiei unde au fost debitați complet, odată cu îndreptățiții la împroprietărire.

În celelalte regiuni ei sunt încă până astăzi în covârșitoare majoritate arendași. Statul sesizat în diferite rânduri de situațiunea precară în care se găseau coloniștii, a intervenit cu următoarele fonduri, date parte în credite rambursabile, parte în ajutoare:

a) 50.000.000 lei s'au dat în anul 1924 — prin legea specială din 1924 — credit extraordinar împrumutat dela Casa de Depuneri cu 5%, rambursabil în termen de 5 ani dela contractare și prelungit cu încă 2 ani prin legea din 1930;

Fig. 4. — Fărșeroși din munții Albanici și din Olimp, stabiliți în Cadrilater.

b) Un credit extraordinar de 9.000.000 lei acordat prin jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 2885 din 15 Decembrie 1927;

c) Un împrumut de 30.000.000 lei contractat la Casa de Depuneri în baza legii din Martie 1929, rambursabil în 4 ani destinat coloniștilor din Cadrilater.

Cu sumele dela punctele a și b, s'au construit în județele Constanța, Satu-Mare și Durostor: 911 case, 114 grajduri, 27 șoproane, 9 șure și 44 pătule.

Cu sumele dela punctul c, s'au acordat parte în credit, parte gratuit, coloniștilor din județele Caliacra și Durostor, ajutoare în semințe cu plată, produse de hrană cu plată și produse de hrană gratuit.

Privită ca o anexă a legii pentru reforma agrară, colonizarea a fost executată în acest spirit, ca o operațiune secundară, menită doar să completeze opera de împrietărire.

În luna August anul 1929 prin jurnalul Consiliului de miniștri a fost înființat

Comisariatul Guvernului pentru Colonizări, Comisiunea specială de a se ocupa de sistematizarea lucrărilor de colonizare în Cadrilater.

Comisariatul Guvernului a avut la dispoziție următoarele fonduri:

24.000.000 lei credite acordate de Banca Centrală Cooperativă direct coloniștilor;

8.352.000 lei dați de Ministerul de Agricultură;

26.650.000 lei reprezentând materiale de chereștea furnizate de C.A.P.S. și costul transporturilor pe C. F. R., sume a căror rambursare cade în sarcina Statului.

Cu aceste fonduri s'au construit 1175 case și au rămas diferite materiale de construcție în valoare de circa 10.000.000 lei, care au trecut conform art. 57 și 58 asupra Oficiului Național al Colonizării.

Ființarea Comisariatului Guvernului a izbutit să restabilească liniștea în Cadrilater, dând populațiunii băștinașe siguranța că prin lucrările de construcție ce se vor mai efectua și acei coloniști cari mai sunt încartiruiți la localnici, vor fi în scurtă vreme instalați în casele lor proprii; iar pe de altă parte a provocat clarificarea situației locuitorilor veniți în Cadrilater pentru colonizare, reușind să obțină aprobarea și așezarea lor pe loturi de cultură.

Ființarea Comisariatului Guvernului a mai dovedit însă că colonizarea reprezentă din punct de vedere național și economic o chestiune prea importantă pentru a fi executată în secundar și că este necesară o instituțiune specială și răspunzătoare, care să lucreze după un program bine stabilit, având concentrate atât administrarea fondului imobiliar al colonizărilor, cât și alegerea coloniștilor și mărirea rațională a fondurilor ce se vor pune la dispoziție.

Legea asupra colonizărilor prin care s'a înființat Oficiul Național al Colonizării, a fost făcută cu scopul de a remedia aceste stări existente, încadrând colonizarea în formele legale corespunzătoare însemnătății acestei opere de mare interes național și economic.

Oficiul Național al Colonizării a luat ființă în ziua de 19 August 1930.

Pe baza experienței trasă din rezultatele slabe ale activității serviciului colonizărilor din Ministerul Agriculturii și potrivit dispozițiilor cuprinse în legea asupra colonizării, Oficiul Național al Colonizării s'a organizat cu următoarele trei servicii:

Serviciul Administrativ, cu atribuțiuni de a verifica și definitivă locuitorii colonizați până la promulgarea legii; de a verifica, a alege și a așeza locuitorii ce îndeplinesc condițiunile de colonizare; de a întocmi actele de vindere-cumpărare ale coloniștilor și a ține evidența lucrărilor de birou.

Serviciul Funciar, cu atribuțiuni de a ține evidența fondului imobiliar afectat colonizării; a administra și exploata acest fond; a întocmi și aplica planurile de colonizare; a îndruma și ajuta coloniștii gospodărindu-i pe loturile atribuite, prin construirea locuințelor și procurarea inventarului viu și mort de care au nevoie; de a face lucrări de îmbunătățiri funciare cu caracter obșteșc, precum împăduriri, indiguiuri, puțuri, defrișări etc.

Serviciul Financiar, cu atribuțiuni de a încadra din punct de vedere financiar toate nevoile Oficiului, îngrijește de întocmirea bugetului facerea bugetului intern, conform legii contabilității, repartizarea fondurilor pe programe de lucrări.

Supraveghează îndeplinirea tuturor formelor cerute de legea contabilității publice privitoare la angajarea, lichidarea (ordonanțarea) și justificarea fondurilor, coordonarea plăților cu viza controlului preventiv.

Organizarea financiară a Suboficiilor și a șantierelor de lucrări.

Contabilizarea dublă a tuturor operațiunilor Oficiului; ținerea conturilor colo-niștilor și a celorlalte conturi cu furnizorii și cu autoritățile; stabilirea debitelor parțiale și a debitului definitiv, calculul dobânzilor și extraselor conturilor defini-tive pentru darea în debit fiscalui.

Urmărește încasarea veniturilor din exploatare și arendări, ține contabili-cește evidența fondului imobiliar și repartizarea lui treptată pe coloniști.

Ține evidența angajamentelor în contabilitatea cerută de legea contabilității publice (jurnalul de înregistrare a ordonanțelor de plată și registrul de partizi), execută și înregistrează toate actele de venituri și cheltuieli; încheie bilanțul și contul de gestiune conform legii contabilității publice la finele anului și îl supune Curții de Conturi ținând la dispoziție actele justificative ».

Spiritul de muncă prin care se caracterizează capacitatea intelectualității românești, zelul factorilor indicați pentru conducerea treburilor publice și împreună cu acestea experiența persoanelor ce stau de o viață întreagă în slujba ideii de Neam și Țară, vor găsi mijlocul, ca și din chestiunea « colonizării Cadrilaterului », Țara Românească să realizeze, cu toate răbufnelile retrograde ale vecinului său rău înțelegător, o operă care va putea să constituie cu drept cuvânt un titlu de laudă și de interes pentru orice minte luminată.

ÎNSEMNĂRI:

NICU M. A. POPP, *O țară ospitalieră: Albania*. București, 1930.

D-l Nicu Popp, asistent universitar, publică în *Buletinul Soc. Regale Române de Geografie* un studiu privitor la Albania de azi.

După ce face o descriere sumară a drumului parcurs în timpul verii (între 8 Iulie—6 August 1930) se trec în revistă observările morfologice și antropogeo-grafice ale Albaniei. Ultimul capitol de care ne vom ocupa aci privește pe Românii din Albania.

Studiul cuprinde 58 pagini, are și un extras, și poartă următorul titlu: Nicu M. A. Popp, *O țară ospitalieră: Albania*, București, 1930.

Din cele înșirate în 58 de pagini aflăm interesante informațiuni etnografice. Hotarele Albaniei nu sunt etnice. În apropiată vecinătate găsim o populație albaneză (pentru anul 1923) de 946.929 locuitori, pe când în granițele Albaniei e cu-prinsă o populație numai de 815.000 locuitori.

Românii din Albania sunt împărțiți în patru și anume: Muzăchiarii, Grabo-varii, Fărșeroții și Moscopolenii.

Românii Muzăchiarî trăiesc în două regiuni, unii în jurul orașelului Fearica și alții în Berat și satele din împrejurimi. Este o ramură a Aromânilor cari se ocupă cu agricultura și sunt cei mai numeroși. Centrele cele mai importante sunt: Scro-fetina, Fracula, Săliște până la Valona, și spre Nord: Grădiștea, Cărbunara, Lușnia, deasemenea îi întâlnim în Cavaia, Durazzo și Tirana.

În Muzachia sunt 38 sate românești. Toți Românii Muzăchiarî sunt pe cale de a se desnaționaliza. În faza agricolă în care se găsesc, au mai multe legături cu populația albaneză, și sunt mai asimilabili, pe când cei cari se află în faza de pă-stori, duc o viață retrasă și se conservă mai bine ca nație.

Fărșeroții — cel de al doilea grup de Aromâni — se ocupă cu păstoritul și trăiesc în 9 sate.

Românii Grabovari trăiesc în Grabova și Nicea. Ca și Fărșeroții, se ocupă cu păstoritul.

Românii Moscopoleni sunt răspândiți în 14 sate. Din comunele locuite cu Români notăm: Șipsca, unde avem o școală românească de curând restituită comunității române de guvernul albanez care o etatizase, Pleasa de Jos, Pleasa de Sus, Dișnița, Poeni și Niculița.

Dacă în limbile slave noțiunea de vlah are o accepțiune economică și înseamnă cioban-păstor, în limba albaneză noțiunea de cioban are o accepțiune *etnică* și înseamnă Român, iar Albanezii când vor să arate un Român, ei spun: Shiko një çoban! (Iată un Român).

Românii din Corița, în număr de 6.000, precum și cei din Pogradec, de pe lângă lacul Ochridei, se ocupă îndeosebi cu negoțul. În general, Românii din Albania, după d-l Popp, sunt în număr de 75.000 loc. (pag. 41), plasați în 81 comune rurale și în 10 comune urbane. Cât timp vor locui în comune rurale se vor păstra ca națiune. Cu industrializarea țării vor fi nevoiți să invadeze în orașe unde se pot păstra, dacă vor avea o tradiție culturală bine încheată.

v. ch.

* * *

EM. PANAITESCU, *Prin satele Românilor din Istria. Mărturia unui călător*. Cluj, 1931.

D-l Profesor Em. Panaitescu publică într-o broșură-extras din volumul IV al « Lucrărilor Institutului de Geografie al Universității din Cluj », ceea ce a văzut și auzit în călătoria sa din August 1929 prin satele românești din Istria.

Sunt constatări frumoase și un frumos îndemn pentru viitoare studii asupra vieții fraților noștri resleșiți prin Istria.

« Preot în biserică, învățător în școală, cercetător științific și puțină înțelegere iubitoare. Această îndatorire are România față de Istro-Români. O îndatorire de prestigiu și mai mult, o îndatorire de conștiință ».

m.

* * *

Congresul « Aștrii » și chestia Românilor din Săcuime. Faptul, că congresul anual al societății culturale « Astra » s'a ținut anul acesta la Sf. Gheorghe, în plin ținut săcuesc, a fost o ocazie binevenită, să se vorbească de situația Românilor din județele cu majoritate săcuiască.

Se știe, că în decursul timpurilor, sub dominațiune ungurească, mulți Români din aceste ținuturi au fost desnaționalizați, pierzându-și cei mai mulți odată cu limba și legea, iar alții, destul de numeroși și aceștia, numai limba, rămânând credincioși bisericii străbune.

Statul român ar fi trebuit să ia toate măsurile pentru readucerea la românism a acestor frați înstrăinați, lucru care ar fi fost cu atât mai ușor, cu cât mulți dintre ei mai au conștiința originii lor, mai ales aceia, cari se roagă în limba ungurească în biserici greco-orientale, cu preoți greco-orientali. Statul român însă nu numai că nu și-a făcut această elementară datorie, ci a mers cu indiferența față de această importantă chestiune națională până acolo, că în zilele noastre și sub ochii nuițiți

ai noștri, familii întregi de Români își leapadă credința strămoșească, trec la biserica reformată și prin ea se confundă în masa secuiască! A constatat acest lucru cu multă amărăciune și revoltă presa, l-au constatat cu ocazia congresului profesorii universitari, cumpăniți în afirmările lor ca oameni deprinși cu exactitatea științifică.

Și cum să nu fie așa, când vechile biserici ortodoxe din acele ținuturi, românești odinioară, sunt murdărite și pângărite de unelte ale iredentei maghiare, sigure de impunitate din partea autorităților noastre.

« Graiul Românesc », « Astra » și « Liga Culturală », societăți cari urmăresc aceeaș țință, ar trebui să-și ia sarcina de a înlocui Statul neputincios.

Să facă acest lucru, până când descurajarea nu va fi împins pe Românii din acele ținuturi să se lepede în masă de neam și lege, văzând că Statul român nu e în stare să le dea protecție și să-i ferească de rușinea de a-și vedea murdărite locașurile lor sfinte de asupritorii lor de veacuri.

Societatea « Graiul Românesc » să ia inițiativa unei înțelegeri în această chestiune cu « Astra » și « Liga Culturală ».

m.

* * *

Schimb de decorații între România și Albania. Intre România și Albania a avut loc un schimb de decorații. La 1 Iunie c., ministrul României la Tirana a remis regelui Albaniei, Ahmed Zogu, colanul « Regele Carol I », oferit de M. Sa Regele Carol al II-lea, iar la 18 Septemvrie c., misiunea albaneză remite Regelui Carol al II-lea colanul « Skanderbeg » din partea M. S. Regelui Ahmed Zogu, și în legătură cu acest schimb de decorații o sumă de alți decorați și deoparte și de alta.

Nu cunoaștem evenimentul fericit, care a prilejuit acest schimb de decorații.

Că Albania are motive destule să ne fie recunoscătoare, o știm prea bine, dar România cu ce a fost îndatorată de tânăra monarhie dela Adriatică? Noi știm că frații noștri din Albania sunt ținuți într'o crasă ignoranță, departe de o cultură, care le-ar putea deșteptă conștiința națională, pentru ca mai ușor să-și piardă naționalitatea și să se piardă în masa albaneză.

Putem speră într'o schimbare în bine pentru frații noștri din Albania măcar după acest schimb de decorații? Trecutul nu prea ne îndreptățește, să ne mai facem iluzii!

m.

* * *

Unde duce iredentismul bulgar? Ultimele evenimente din Dobrogea noastră, mărginașă a Bulgariei, pun în evidență toată gravitatea problemei activității iredentei bulgare clandestine. Asasinarea fostului deputat Cristu Ștefanov, ce a urmat după o serie de atentate și omoruri ale comitațiilor bulgari, cari își recrutau victimele printre preoți, învățători și diferiți fruntași coloniști și chiar militarii țării, a fost o replică cu cât mai tăioasă, spontană și instantanee, pe cât de regretabilă.

Incursiunile comitațiilor, ca și isprăvile lor, erau cunoscute și înainte de războiul mondial al Europei, și îndeobște, vecinilor limitrofi Bulgariei. S'ar putea spune, că această creațiune specific bulgărească, căruia cu timpul i s'a adaos și o nuanță șovină, nu s'ar mai fi putut manifesta dacă conducătorii bulgari ar fi

urmărit cu adevărat sincer o adâncire a prieteniei mult afișată cu vecinii lor. In ce ne privește, starea de spirit e cât se poate de încercată, și anume, pe ambele maluri ale Dunării: deoparte, la Varna, Rusciuc și alte centre funcționând mai mult sau mai puțin pe față nucleele irendentei bulgare intransigente, iar de cealaltă parte, coloniștii macedoneni, cari se află într'o stare de surescitare quasirevoluționară din cauza continuului provocări și incursiuni ale comitagiilor. Aduși de pe meleagurile Pindului în Dobrogea românească, sărăciți complet, căci acolo s'au văzut nevoiți să-și vândă averile agonisite de strămoși pe nimic, nedreptățiți, ca să nu zic persecutați, de toate guvernele noastre câte s'au perindat, firește, în asemenea împrejurări nici nu ne poate miră exasperarea lor. In afară, că n'au fost împroprietăriți după legi și după cum li se promisese, guvernele din București, făcând, în dauna lor, tranzacții electorale cu minoritatea bulgară, puternică economică și solidară întru apărarea intereselor ei, i-au sacrificat întotdeauna, transformându-i într'un simplu obiect de joc în mâinile populației bulgare inconjuroare, și care-i consideră drept indezirabili. De aci dese neînțelegeri, conflicte, omoruri chiar, la toate contribuind și ura bulgară ca și procedeele incalificabile ale irendentei bulgare subversive contra acestei populațiuni macedonene ușor de iritat, dar pașnică.

n. n.

GRAIUL ROMÂNESC (Le Langage roumain)

REVUE MENSUELLE DE LA SOCIÉTÉ „GRAIUL ROMÂNESC”

CINQUIÈME ANNÉE, No. 8—9—10.

AOÛT—SEPTEMBRE—OCTOBRE 1931

ÉTUDES LA LOI DE L'ORGANISATION DE LA PROPRIÉTÉ DANS LA NOUVELLE DOBROUDJA

par Constantin Brânzeiu

À la suite de la grande guerre un grand changement s'est opéré dans les conditions de vie du peuple roumain de la Péninsule des Balkans.

La répartition du territoire, — occupé par le peuple roumain depuis des temps immémoriaux, — entre les quatre États balkaniques, y a créée un état de choses complètement nouveau.

Pour s'assurer une autorité à l'abri des troubles ou de nouvelles revendications, chaque gouvernement a procédé à l'évacuation des populations d'origine étrangère, en cherchant à établir sur les territoires nouvellement acquis, tout d'abord ses propres nationaux. C'est ainsi qu'on a été amené à l'échange de populations entre Grecs, Bulgares, Turcs et Yougoslaves.

Le peuple roumain, héritier direct des anciens maîtres de ces pays (les Traciens et les Romains) s'est donc trouvé acculé à la nécessité ou de s'expatrier, ou de renoncer de son plein gré à sa propre nationalité.

Étant donné sa conscience nationale, son passé de luttes acerbées pour la conservation de sa langue, de ses croyances et de ses coutumes, — il a préféré s'expatrier quand il s'est trouvé dans des régions très éprouvées, en quittant ses biens, ses toits, ses terres, — et prendre le chemin de l'exil, se dirigeant vers le pays

agrandi, vers la Roumanie. Avec cette dernière, aucun échange de populations n'a eu lieu ; pas un serbe, pas un bulgare, pas un grec, pas un turc n'a quitté la Roumanie.

Les réfugiés roumains de Macédoine ont posé à l'État roumain un nouveau problème: celui de la colonisation.

C'est le Quadrilatère de la Dobroudja qui offrait aux réfugiés Aroumains les conditions les plus favorables de milieu et de vie. D'un autre côté une agitation perpétuelle était entretenue dans le sud du Quadrilatère par les bandes de comitadgis, armées sur le territoire même de la Bulgarie, — en même temps que des propagandistes irritants provoquaient et renouvelaient sans cesse un état d'effervescence dans le milieu de la population bulgare du dit Quadrilatère.

La Roumanie, veillant au maintien de l'équilibre de la paix dans l'Est de l'Europe, a cherché à y rétablir l'ordre.

Une loi a fixé les principes de la colonisation des Aroumains dans la Nouvelle Dobroudja, — loi à laquelle ont collaboré les représentants de la minorité bulgare elle-même, représentée dans le parlement roumain.

La presse bulgare et surtout « La Revue bulgare » ont reproduit le texte de cette loi. On s'y appliquait à y faire prévaloir le principe équitable d'assurer aux Roumains sinistrés de la Péninsule des Balkans — forcés à l'émigration — un développement pacifique.

L'État roumain, garantissant à tous ses citoyens une paisible cohabitation, poursuit par là leur progrès social, dans tous les domaines. La discussion de la loi de la Nouvelle Dobroudja dans le parlement roumain, a occasionné une ample diffusion des idées qu'elle renferme.

Le procès de son élaboration et les discussions qui l'ont accompagnée, suivis chaleureusement par l'opinion publique bulgare, se rapportait à la résistance de l'élément ethnique roumain.

L'initiateur de cette loi M. C. Angelesco, mandataire envoyé dans le parlement roumain par la population de la nouvelle Dobroudja, a combattu énergiquement pour garder à cette loi le caractère initial de ses principes.

Quelque temps après, M. C. Angelesco a été la victime d'un attentat, dont l'auteur a été l'étudiant aroumain Gh. Beza.

En vertu des expériences du passé, tous les gouvernements roumains appelés désormais, au gouvernail, seront tenus à s'y inspirer des impératifs catégoriques de la vie réelle, issus des contingences locales ; ils devront éviter autant que possible, tout ce qui aurait le caractère d'un provisoire et se méfier des dates fournis par une bureaucratie théorique.

NOTES:

NICU M. A. POPP, *Un pays hospitalier: L'Albanie*. Extrait du « Bulletin de la Société Royale roumaine de géographie », Bucarest, 1930.

À la suite d'un voyage en Albanie, entrepris du 8 juin au 6 août, après avoir, passé en revue les remarques morphologiques et antropogéographiques concernant l'Albanie, M. Popp s'occupe aussi dans son étude, de la population roumaine de l'Albanie. Ces Roumains, au nombre de 75.000, distribués dans 81 communes urbaines et rurales, forment quatre groupes: les Muzachiari, les Grabovari, les Farserotzi et les Moscopoleni. Si des mesures urgentes ne sont pas prises, ils sont tous menacés par la dénationalisation.

v. ch.

EM. PANAITESCO, *A travers les villages des Roumains d'Istrie*. Témoignages d'un voyageur. Cluj, 1931.

M. le professeur Em. Panaitesco publie dans une brochure — extraite du vol. IV des travaux de l'Institut de Géographie de l'Université de Cluj — ce qu'il a vu et entendu dans son voyage (août 1929) à travers les villages roumains d'Istrie.

Ce sont de belles constatations et un noble encouragement pour de nouvelles études concernant la vie de nos frères épars par l'Istrie.

« Un prêtre pour l'église, un instituteur pour l'école, un chercheur animé d'un esprit scientifique et d'un peu de tendre compréhension, c'est ce que doit la Roumanie aux istro-roumains. C'est notre prestige qui nous y oblige, et encore plus, notre conscience ».

* * *

m.

Le congrès de l'« Astra » et la question des Roumains de la région des Sékels. Le congrès annuel de l'« Astra », association culturelle, a eu lieu cette année-ci dans la ville de Sf. Gheorghe, en plein pays sékel.

Des professeurs universitaires, — gens pondérés, — ont prouvé à cette occasion, quel terrain a été perdu par la cause roumaine, à cause de la dénationalisation par les Sékels; et constatation plus douloureuse encore: le phénomène continue encore de nos jours, nombre de familles roumaines abandonnant leur religion et langue maternelle, sans que le gouvernement intervienne, en prenant les mesures de rigueur. C'est un état de choses non seulement inquiétant, mais directement honteux.

* * *

m.

Echange de décorations entre la Roumanie et l'Albanie. Un échange de décorations a eu lieu entre la Roumanie et l'Albanie. Notre ministre à Tirana a remis le 1-er juillet, au roi d'Albanie Ahmed Zogu, le collier de l'ordre « Le roi Carol I », qui lui fut accordé par le roi Charles II. Le 18 septembre, la mission albanaise a remis au roi Charles II le collier de l'ordre « Skanderbeg » de la part du roi Ahmed Zogu. En même temps une foule d'autres décorations ont été échangées de part et d'autre.

Nous ignorons l'heureux événement qui a occasionné cet échange de décorations. Ce que nous savons fort bien c'est que des motifs de gratitude envers nous ne manquent pas à l'Albanie; mais par quoi nous a-t-elle obligé, la jeune monarchie de l'Adriatique?

Nous savons encore que nos frères roumains d'Albanie sont tenus dans l'ignorance complète d'une culture, qui pourrait réveiller leur conscience nationale, afin qu'ils perdent plus tôt leur nationalité, pour pouvoir être absorbés par la masse albanaise.

Peut-on espérer un changement favorable en faveur de nos frères, au moins après cet échange de décorations? Le passé est là, pour nous empêcher de nous faire de nouvelles illusions.

m.

A quoi aboutit l'irrédentisme bulgare. Il vient d'être assassiné à Bazargic l'ex-député Hristu Ștefanov pour venger plusieurs assassinats dont les victimes ont été quelques colonistes macédo-roumains. Ce malheureux crime n'est qu'un chaînon dans la chaîne d'assassinats commis par l'irrédentisme bulgare.

Des incursions de comitatdgis, armés par lui, menacent tous les jours la vie et les biens des pacifiques colonistes et des indigènes.

On se demande avec effroi où ils veulent en venir, et comment il se fait que les comitatdgis ne se rendent pas compte de l'inutilité de tant de vies sacrifiées?

Le gouvernement roumain devrait intervenir énergiquement, — en tout cas plus énergiquement que par le passé, — auprès du gouvernement bulgare pour calmer par ses mesures le zèle de ceux-là que des mains criminelles arment contre nos frères et nos concitoyens habitant notre province, située sur la rive droite du Danube.

Tout cela, tant qu'il en est temps encore!

R. N.

GRAIUL ROMĂNESC (La Favella Rumena)

RIVISTA MENSILE DELLA SOCIETÀ „GRAIUL ROMĂNESC”

ANNO V, No. 8—9—10.

AGOSTO, SETTEMBRE, OTTOBRE 1931

STUDI LA LEGGE DELL' ORGANIZZAZIONE DELLA PROPRIETÀ NELLA DOBROGEA NUOVA

di Constantin Brânzeiu

Dopo la guerra mondiale, il popolo rumeno della Penisola Balcanica ha sopportato grandi trasformazioni nelle condizioni di vita.

La divisione dei territori, rumeni da tempi immemorabili, fra i quattro stati balcanici ha creato situazioni nuove.

Per assicurarsi una padronanza priva di fastidi, o di qualsiasi pretenzione, ogni stato ha evacuato le popolazioni d'altre origini, tenendo conto prima degli'elementi nazionali rispettivi.

Per questo scopo furono effettuati i scambi di popolazioni fra la Grecia, la Bulgaria, la Turchia et la Jugoslavia.

Il popolo rumeno, successore directo degli'antichi padroni di questi luoghi (traco-iliri e romani) si trovarono nella situazione di scegliere fra l'expatriazione oppure di accettare a perdere la nazionalità.

Cosciente, bravo, lottando per la lingua, la fede, ed i costumi suoi, dove non ha potuto resistere, a preferito vagare, lasciando la casa, la terra e tuto il suo bene, dirigendosi verso la Romania.

Dalla Romania pero non partirono ne Serbi, ne Bulgari, ne Grecchi, ne Turchi.

Gli erranti Rumeni della Macedonia hano portato con essi un nuovo problema: Il problema della colonizzazione.

La regione che offriva le condizioni migliori d'ambiente e vita ai rifugiati Arumeni era il Cadrlatere (Dobrogea).

Un' agitazione perpetua vi era nella Dobrogea del sud mantenuta nella po-

polazione bulgara dai propagandisti iridenti et dalle bande di comitagii armati venuti dal territorio dello stato bulgaro.

Lo stato, fattore d'ordine e sentinela della pace nel levante europeo, ha cercato di stabilire l'ordine. In collaborazione coi parlamentari della minorità bulgara, ha creato una legge sui principi della colonizzazione dei arumeni nella Dobrogea Nuova.

Il testo di questa legge fu riprodotto nella pubblicistica bulgara e principalmente nella « Revue Bulgare ».

La tendenza di questa legge era di stabilire e di consolidare una vita tranquilla ai Rumeni emigrati forzatamente dalla Penisola Balcanica.

Le discussioni della legge furono sostenute calorosamente dell' opinione bulgara.

L'iniziatore di questa legge, sig. C. Angelescu, ha lottato per mantenere i principi iniziali della legge.

I Governi che si succedaronο alla condotta dello stato rumeno dovranno tenir conto anche degli interessi dei nostri colonisti.

APPUNTI:

NICOLA M. A. POPP, *Un regno ospitaliere: Albania*. Estratto dal « Bolettino della Societa Reale Rumena di Geographia », Bucarest, 1930.

Il Sig. Popp nel suo studio si occupa d'un viaggio fatto in Albania tra 8 Giugno e il 6 Agosto 1930 dopo aver passato in rivista l'osservazione morfologiche e antropogeografiche dell'Albania, e della popolazione rumena dell'Albania. I Rumeni, in numero di 75.000 situati in 81 comuni rurali e urbani, sono divisi in quattro: Muzachiari, Grabovari, Fârserotzi e Moscopoleni. Tutti sono minacciati col perdere la nazionalita, se non si prendono urgenti misuri.

v. ch.

* * *

EM. PANAITESCU. *Nei vilaggi Rumeni dell'Istria. Dichirazioni di un viaggiatore*. Cluj 1931.

Il Sig. Professore Em. Panaitescu publica in un estratto dal IV volume dei « Lavori dell'istituto di Geographia dell'Universita di Cluj », quella che ha visto e sentito durante il suo viaggio dell'Agosto 1929 nei villaggi rumeni dell'Istria.

Belle constatazioni ed impulsi per futuri studii sulla vita dei nostri fratelli sperduti per l'Istria.

« Prete in chiesa, insegnante in scuola, ricercatori di scienza e poco accordo amorevole. Questo dovere ha la Rumения verso l'Istro-Rumeni. E dovere di prestigio e per di piu dovere di coscienza ».

m.

* * *

Il Congresso d'« Astra » et la questione dei Rumeni di Sekeli. Il congresso annuale della societa culturale « Astra » s'è tenuta quest'anno a St. George, in piena localita dei Sekeli.

Professori universitari giusti, hanno dimostrato in quell' occasione quanto a perduto il rumenismo in quella zona col sekelizzazione, — e quello che e più triste —

perde anche oggi di, intiere famiglie di Rumeni, sbarandosi dalla legge antenata senza che lo stato Rumeno prenda misure riguardo. E una situazione non che pensierosa ma anche vergognosa.

* * *

m.

Cambi di decorazioni tra Rumenia e Albania. Tra Rumenia e Albania ebbe luogo un cambio di decorazioni. Al primo Giugno cor. il ministro rumeno a Tirana porse al Re d'Albania Ahmed Zogu la collana « Re Carol I » offerta da Sua Maesta Re Carol II, e al 18 Settembre cor. la missione albanese porge a Re Carol II la collana « Skanderbeg » da parte di S. M. Re Ahmed Zogu, e unito a questo cambio di decorazioni una somma di altri decorati da ambe due le parti.

Non conosciamo il felice evenimento che abbia dato il cambio di queste decorazioni.

Dato che l'Albania cia abbastanza motivi nell'esserci riconoscenti, ben lo sappiamo, ma la Romania cosa dovra alla giovane monarchia del Adriatico? Noi sappiamo che i fratelli nostri d'Albania sono tenuti in troppa ignoranza lontano da ogni cultura, che potrebbe ridestare la coscienza nazionale affinche perdano con piu facilità la nazionalità, perdendosi nella massa albanese.

Speriamo che avvenga un cambiamento, per il bene dei nostri fratelli di Albania, almeno dopo questo cambio di decorazioni. Il passato ci da ragione di non illuderci.

* * *

m.

Le conseguenze dell'iredentismo bulgaro. Da poco tempo e stato assassinato a Bazargic il deputato Hristu Stefanov, come dovuta risposta all'assassinio di piu colonisti macedo-rumeni. Questo regretabili assassinio non è che una maglia della catena di assassini provocati da iredentisti bulgari.

IncurSIONI giornaliera di comitaggi, armati di stessa iridenza, minaccia vita e proprieta dei pacifici colonisti e dei oriundi locali.

Inquieti ci domandiamo, qual'è la loro meta, e perchè non vogliono vedere l'inutile sacrificio di tante vite?

Il governo rumeno dovrebbe intervenire con tutta l'energia, e in tutti i casi di piu che nel passato, presso il governo bulgaro affinche questo prenda misure, per calmare lo zelo di coloro che armano mani criminali contro i fratelli e concittadini della nostra provincia, alla destra del Danubio.

Tutto questo affinche non sia troppo tardi.

n. n.

—

GRAIUL ROMÂNESC (Das rumänische Wort)

MONATSSCHRIFT DES KULTURVEREINS „GRAIUL ROMÂNESC“

V. JAHRGANG, Nr. 8-9-10.

AUGUST-SEPTEMBER-OCTOBER, 1931

AUFSÄTZE DAS GESETZ ÜBER DIE ORGANISATION DES EIGENTUMS IN DER NEUEN DOBRUDSCHA

von Constantin Brânzeiu

Die Lebensbedingungen des rumänischen Volkes auf der Balkanhalbinsel haben infolge des Weltkrieges grosse Änderungen erfahren.

Die Aufteilung der seit undenklichen Zeiten vom rumänischen Volke beherrschten Gebiete, unter die vier Balkanstaaten, hat eine ganz neue Lage geschaffen.

Um sich eine durch neue Forderungen ungestörte Herrschaft zu sichern, hat jeder Staat die Bevölkerung fremden Ursprungs ausgestossen und in den neugewonnenen Gebieten nationale Elemente angesiedelt.

Zu diesem Zweck hat zwischen Griechenland, Bulgarien, der Türkei und Jugoslawien ein Bevölkerungsaustausch stattgefunden.

Das rumänische Volk, der direkte Nachkomme der früheren Herrscher dieser Gebiete, der Traco-Ilyrier und der Römer, hat entweder auswandern oder freiwillig auf seine Nationalität verzichten müssen.

Wir kennen aber sein lebhaftes Nationalbewusstsein, seine unablässigen Kämpfe um Sprache, Glauben und Gebräuche. Also hat es dort, wo es sich unterdrückt fühlte, Eigentum, Grund und Boden verlassen und hat den Weg nach dem Heimatlande Rumänien eingeschlagen.

Zwischen Rumänien und den andern Staaten hat kein Bevölkerungsaustausch stattgefunden. Kein einziger Serbe, Bulgare, Grieche und Türke hat Rumänien verlassen.

Die rumänischen Auswanderer aus Mazedonien haben dem rumänischen Staat ein neues Problem auferlegt: das Problem der Kolonisierung.

Die Gegend, welche den arumänischen Flüchtlingen, die ihrem Milieu und ihren Gewohnheiten am meisten entsprechende Lebensbedingungen bot, war das Quadrilater der Dobrudscha.

Die Unruhe und Unzufriedenheit, die in den Reihen der bulgarischen Bevölkerung durch irridentistische Propagandamacher aufrechterhalten wurde, sowie die Einfälle der aus staatlich-bulgarischem Gebiet kommenden bewaffneten Banden haben den Süden des Quadrilater der Dobrudscha in ständiger Unruhe und Erregung erhalten.

Der rumänische Staat hat als Wächter über Ordnung und Frieden in Osteuropa versucht, die Ruhe wieder herzustellen.

Durch ein Gesetz, zu dem auch die im rumänischen Parlament durch ihre Abgeordneten vertretenen bulgarischen Minderheiten beigetragen haben, sind die Prinzipien für die Kolonisierung der Neuen Dobrudscha festgelegt worden.

Der Text dieses Gesetzes ist in der bulgarischen Presse besonders aber in «La Revue Bulgare» wiedergegeben worden.

Durch dieses Gesetz soll ein Gerechtigkeitsprinzip festgelegt werden, welches ein friedliches Leben den aus der Balkanhalbinsel gezwungen ausgewanderten Rumänen sichert.

Der rumänische Staat, der ein friedliches Leben aller Staatsbürger garantiert, sucht ihren sozialen Fortschritt in jeder Hinsicht zu unterstützen.

Die Diskussion im Parlament hat die Ideen dieses Gesetzes weit verbreitet.

Seine durch die bulgarische öffentliche Meinung warm unterstützte Ausarbeitung suchte den Widerstand des ethnisch-rumänischen Prinzips zu schwächen.

Herr C. Angelescu, der dieses Gesetz angeregt hat und der zugleich der Beauftragte der Bevölkerung der Neuen Dobrudscha im gesetzgebenden Parlament ist, hat sich entschieden für die Aufrechterhaltung der Grundideen dieses Gesetzes eingesetzt.

Später ist auf Herrn C. Angelescu ein Attentat verübt worden, dessen Urheber der arumänische Student Gh. Beza war.

Die verschiedenen Regierungen des rumänischen Staates müssen, gestützt auf die Erfahrungen der Vergangenheit, den kategorischen Imperativ der Wirklichkeit in Betracht ziehen, provisorische Zustände so viel wie möglich vermeiden, sowie jedweden theoretischen Bürokratismus.

BEMERKUNGEN:

NICU M. A. POPP, *Ein gastfreundliches Land: Albanien*. Auszug aus dem « Bulletin der Königlich-Rumänischen Gesellschaft für Geographie », Bukarest, 1930.

Herr Popp beschäftigt sich in seiner Arbeit neben der morphologischen und antropologischen Beschaffenheit Albaniens auch mit der rumänischen Bevölkerung Albaniens.

Die in 81 ländlichen und städtischen Gemeinden ansässigen 75.000 Rumänen werden in: Muzachiaren, Grabovaren, Farscheroten und Moskopoliten eingeteilt.

Alle sind in Gefahr ihre Nationalität zu verlieren, wenn nicht schnellstens Massregeln getroffen werden.

v. ch.

* * *

EM. PANAITESCU, *Durch die Dörfer der in Istrien ansässigen Rumänen*. Zeugnis eines Reisenden.

Herr Professor Em. Panaitescu veröffentlicht in einem Auszug aus dem 4. Bd. der « Arbeiten des Geographischen Instituts der Klausenburger Universität » seine im August 1929 auf der Reise durch die rumänischen Dörfer in Istrien empfangenen Eindrücke. Seine interessanten Feststellungen mögen zu weiteren Studien über unsere in Istrien verstreut lebenden Brüder anregen.

Rumänien hat den Istrorumänen gegenüber Pflichten zu erfüllen:

«Priester in der Kirche, Lehrer in der Schule, wissenschaftliche Forscher und ein liebendes Verständnis. Es ist nicht nur eine Pflicht, die wir unserm Ansehen schuldig sind, sondern vielmehr eine Gewissenspflicht».

m.

* * *

Der Kongress der « Astra » und die Lage der Rumänen im Seklergebiet. Der jährliche Kongress der kulturellen Gesellschaft « Astra » ist in diesem Jahre mitten im Seklergebiet, in Sf. Gheorghe, abgehalten worden.

Besonnene Universitätsprofessoren haben anlässlich dieses Kongresses gezeigt, wieviel das Rumänentum der dortigen Gegend durch Seklerisierung verloren hat — und was noch trauriger ist — noch heute verliert, da ganze Familien den alten ererbten Glauben abschwören, ohne dass der rumänische Staat Massregeln ergreift, diesen nicht nur besorgniserregenden, sondern auch für uns schmachvollen Zuständen zu steuern.

* * *

m.

Austausch von Ordensverleihungen zwischen Rumänien und Albanien. Am 1. Juni dieses Jahres hat der rumänische Gesandte in Tirana dem König Ahmed Zogu von Albanien die von S. M. König Karl II. verliehene Ordenskette, « Regele Carol I. » überreicht und am 18. September hat eine albanesische Abordnung auf Befehl S. M. des Königs Ahmed Zogu, S. M. dem König Karl II. die Ordenskette « Skanderbeg » überreicht.

Zugleich sind noch verschiedene andre Dekorationen ausgetauscht worden.

Das Ereignis, welches diese Ordensverleihungen veranlasst hat, ist uns unbekannt geblieben.

Wir wissen, dass Albanien allen Grund hat uns dankbar zu sein. Aber womit hat sich die junge Monarchie am Adriatischen Meer Rumäniens Dankbarkeit erworben? Wir wissen vielmehr, dass unsere Brüder in Albanien in vollständiger Unwissenheit und von aller Kultur, welche das Nationalgefühl erwecken könnte, ferngehalten werden, damit sie ihre Nationalität schneller verlieren und in der albanischen Masse aufgehen.

Kann man nach diesem Ordensaustausch auf eine Verbesserung der Lage unserer Brüder in Albanien hoffen? Die Vergangenheit berechtigt uns leider zu keinen grossen Illusionen.

m.

* * *

Wohin der bulgarische Irredentismus führt. Vor kurzem ist in Bazargic der frühere Abgeordnete Hristu Stefanov ermordet worden. Dieser bedauernswerte Mord ist durch die Ermordung mehrerer mazedo-rumänischer Kolonisten hervorgerufen worden und ist nur ein Ring in der langen Kette der durch den bulgarischen Irredentismus verursachten Morde.

Tägliche Einfälle der von eben diesem Irredentismus bewaffneten bulgarischen Banditen bedrohen Leben und Eigentum der ansässigen Bevölkerung und der friedlichen Kolonisten.

Wir fragen uns mit Besorgnis: Wohin soll das führen, und sehen sie nicht die Nutzlosigkeit des Opfers so vieler Leben ein?

Die rumänische Regierung müsste energisch eingreifen — auf jeden Fall energischer als bisher — und von der bulgarischen Regierung Massnahmen verlangen, um den Eifer derjenigen abzuschwächen, die in verbrecherischer Absicht gegen unsere Brüder und Landsleute aus der auf der rechten Seite der Donau liegenden Provinz bewaffnet worden sind.

Und das muss geschehen, solange es noch nicht zu spät ist.

n. n.

GRAIUL ROMÂNESC (The Roumanian Speech)

MONTHLY REVIEW OF THE CULTURAL SOCIETY „GRAIUL ROMÂNESC”

VOL. V, No. 8—9—10.

AUGUST—SEPTEMBER—OCTOBER 1931

STUDIES THE BILL FOR THE ORGANIZATION OF PROPERTY IN NEW DOBROGEA

by Constantin Brânzeiu

The Rumanian people from the Balkan Peninsula, after the great war, has suffered a great change in the conditions of his life.

The division of territories inhabited by the Rumanian people from immemorial times, between the four Balkan states, has produced a state of things altogether new.

In order to secure for themselves full mastership over the land, free of dissatisfactions and new revendications, each of these states has proceeded to evacuate the populations of a different nationality, trying to occupy with their own national elements these new territories.

To this end they have arrived at the exchange of populations between Greece-Bulgaria-Turkey-Yugoslavia.

The Rumanian people the direct descendant of the old masters in these parts (Traco-Ilirians and the Romans) found themselves in a position to choose between two alternatives: either to leave their own country or to willingly renounce their own nationality.

Knowing their live conscience, their troubled past, full of indomitable battles for their language, faith and customs, those who were living in severely afflicted regions have preferred a wandering life, leaving properties, houses and their lands behind and taking the way to the «Mother Country» Great Rumania.

There has not been any exchange of population with Rumania. Not a single Serbian, Bulgarian, Greek or Turk has left the country.

The Rumanian wanderers from Macedonia have constrained the Rumanian Government to take into consideration a new problem: The Problem of Colonization.

The region that offered the best conditions of life for the Rumanian refugees was the New Dobrogea.

The state of agitation, supported by the Bulgarian irredentists, among the ranks of the Bulgarian population, and the state of trouble produced by the bands of comitages, who came armed from the territory of the Bulgarian state, entertained a perpetual perturbation in the South of New Dobrogea.

The Rumanian state, a factor of order and the sentinel of peace equilibrium in the east of Europe, has tried, to establish order.

By a bill, to the creation of which even the parliamentarians of the Bulgarian minority have collaborated, have been set down the principles of the colonization of Rumanians in New Dobrogea.

The text of this bill, has been reproduced in the Bulgarian press and especially in «La Revue Bulgare».

By this we had in view the fixing of a just principle to consolidate the peaceful living of those Rumanians who have been ruined by a forced emigration from the Balcan Peninsula.

The Rumanian government guaranteeing a peaceful life to all its citizens, has as scope their social progress in every respect.

The discussion of this bill, — of the New Dobrogea, — in the Rumanian Parliament, has produced an ample diffusion of the ideas which it contained. The process of elaboration and its passage into discussion, warmly supported by the Bulgarian opinion, caused the resistance of the ethnical Rumanian principle.

The initiator of the bill, Mr. C. Angelescu, a representative in parliament of the population from New Dobrogea, has fought with determination for the initial preservation of the principles of this bill.

Later, Mr. C. Angelescu had to suffer from a plot against his life, the author of which was the Macedo-Rumanian student Gh. Beza.

The governments that follow one another at the head of the Rumanian State, by virtue of the experience of the past, have to take into consideration the categorical imperatives of real life, supported by local contingencies, getting rid as much as possible of the transitory conditions and of the data of the theoretical bureaucratism.

NOTES:

NICU M. A. POPP, *A hospitable country*: Albania: Extracted from the bulletin of the Royal Rumanian Society, Bucarest 1930.

Mr. Popp describes in his study a travel, made in Albania between 8-th of June and 6-th of August 1930, and after having reviewed the morphological and anthropo-geographical observations about Albania, he talks about the Rumanian population of Albania: The Rumanians, 75.000 in number, settled down in 81 rural places and towns, are divided in four: Muzachiari, Grabovari, Fârserotzi and Moscopoleni. All of them are threatened by denationalization, if quick measures won't be taken to prevent that.

* * *

v. ch.

EM. PANAITESCU, *Through the villages of the Rumanians from Istria. The witnesses of a traveller*. Cluj 1931.

Professor Em. Panaitescu publishes in a book — extracted from the fourth volume of the works of the Geographical Institute of Cluj University, in which he describes what he has seen and learned during his voyage in August 1929 through the Rumanian villages in Istria.

These are interesting investigations and a nice stimulus for future studies regarding the lives of our brothers, scattered over Istria.

«A priest in the church, a teacher in the school, a scholarly investigator and a little loving understanding — this is what they want. This is the obligation of Rumania towards Istria: an obligation of prestige and more than that, an obligation of conscience.»

* * *

m.

The Congres of «Astra» and the question of those Rumanians who live among the Sekel. The annual congres of the cultural society «Astra» took place this year at St. Gheorghe, in a Sekel district.

University Professors have shown on this occasion how much has the Rumanian cause lost through the Sekelization and — what is even more sad it still loses also at the present moment — whole families of Rumanians reject their ancestral faith, and the State does not take any measures to prevent this state of things, which causes not only anxiety but also shame for ourselves.

III.

* * *

Exchange of decorations between Rumania and Albania. There has been an exchange of decorations between Rumania and Albania. On the 1-st of June inst. the minister of Rumania at Tirana has remitted the king of Albania, Ahmed Zogu, the medal-band « King Charles I » offered by His Majesty King Charles II, and on 18-th of September inst. the Albanian mission has remitted King Charles II the medal-band « Skanderbeg » from the part of His Majesty Ahmed Zogu, and, in relation with this exchange of decorations, there have been many people decorated on both sides.

We do not know the happy event, which has caused this exchange of decorations.

That Albania has many motives to be grateful to us, we know it too well, but Rumania, what were the services for which she could be obliged to the young monarchy from the Adriatic? We know that our brothers from Albania are kept in a gross ignorance, far from any culture, which could awaken their national conscience, and this is done on purpose in order to lose their own nationality and get lost in the mass of the Albanian people.

Can we hope for a change, for a better treatment of our brothers from Albania at least after the exchange of these decorations? The past does not offer us any hopes to entertain such illusions!

III.

* * *

Where will the Bulgarian irredentism arrive at? A short time ago has been assassinated at Bazargic the late deputy, Hristu Stefanov, as an answer to the assassination of several Macedo-Rumanian colonists. This assassination is but a small link from the chain of assassinations provoked by the Bulgarian irredentism.

Daily incursions of the committagees, armed by the same irredenta, threatens the life and the property of the peaceful colonists and of the native inhabitants.

We anxious by ask ourselves, where will it all arrive at and why don't they like to see the uselessness of sacrificing so many lives?

The Rumanian government ought to interfere with energy — in any case with more energy than in the past — by the Bulgarian Government to take measures to cool the zeal of those, whom criminal hands are arming against their own brothers and our citizens, from our province on the right of Danube.

This should be done till it won't be too late!

II. II.

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..